

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till
lagar om ändring av lagstiftningen om immateriella
rättigheter**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om säkerställande av bevisning i tvistemål som gäller immateriella rättigheter, upphovsrättslagen, varumärkeslagen, lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar, firmalagen, lagen om växtförädlarrätt, patentlagen, mönsterrättslagen samt lagen om nyttighetsmodellrätt skall ändras.

Med propositionen genomförs direktivet om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, som gavs år 2004.

Det föreslås att i lagen om säkerställande av bevisning i tvistemål som gäller immateriella rättigheter skall tas in bestämmelser om ett förfarande där svaranden i ett tvistemål som gäller intrång i immateriella rättigheter skall kunna åläggas att ge information om ursprunget och distributionsnätet för varor och tjänster som gör intrång i rätten.

De bestämmelser i upphovsrättslagen som gäller avbrytande av åtgärder som gör material som påstås kränka upphovsrätten tillgängligt föreslås bli ändrade så att ett föreläggande om avbrytande skall kunna meddelas en mellanhand vars tjänster används för att kränka upphovsrätten, i brådska fall också utan att den som påstås kränka upphovsrätten har hörts. Det föreslås att de bestämmelser som gäller verkställande

av föreläggandet samt ställandet av säkerhet skall preciseras.

Bestämmelser om ett föreläggande om avbrytande, som stämmer överens med ovan nämnda bestämmelser i upphovsrättslagen och med de ändringar som föreslås bli gjorda i dem, föreslås också bli intagna i varje lag om industriella rättigheter.

Det föreslås att i varje lag om industriella rättigheter samt i upphovsrättslagen skall tas in bestämmelser med stöd av vilka domstolen i ett tvistemål som gäller intrång i en rätt skall kunna ge käranden tillstånd att på svarandens bekostnad vidta lämpliga åtgärder för att offentliggöra en dom.

Bestämmelser om domstolens möjlighet att förbjuda intrång i en rätt föreslås bli intagna i upphovsrättslagen och lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar.

Utöver de lagändringar som direktivet förutsätter föreslås det också att bestämmelserna om preskription av skadestånd som skall betalas på basis av ett intrång i industriella rättigheter och om preskription av gottgörelse skall förenhetligas så att gottgörelse och ersättning skall kunna krävas endast för de fem sista åren innan talan väcktes.

Avsikten är att lagarna skall träda i kraft den 29 april 2006 i enlighet med direktivet.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING	4
1. Inledning	4
1.1. Immateriella rättigheter	4
1.2. Grunderna för harmonisering av lagstiftningen	4
2. Nuläge.....	5
3. Propositionens målsättning och de viktigaste förslagen	5
3.1. De ändringar i lagstiftningen som direktivet och införandet av det förutsätter	5
3.2. De viktigaste förslagen.....	17
4. Propositionens konsekvenser	17
4.1. Ekonomiska konsekvenser	17
4.2. Konsekvenser för myndigheterna.....	18
4.3. Samhälleliga konsekvenser	18
5. Beredningen av propositionen	18
5.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial	18
5.2. Remissyttranden och hur de har beaktats	19
5.3. Samband med andra propositioner.....	19
DETALJMOTIVERING	19
1. Motiveringar till lagförslaget	19
1.1. Lagen om säkerställande av bevisning i tvistemål som gäller immateriella rättigheter	19
1.2. Upphovsrättslagen	21
1.3. Varumärkeslagen	24
1.4. Lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar	25
1.5. Firmalagen	26
1.6. Lagen om växtförädlarrätt	26
1.7. Patentlagen	27
1.8. Mönsterrättslagen	27
1.9. Lagen om nyttighetsmodellrätt.....	27
2. Närmare bestämmelser	28
3. Ikraftträdande	28
4. Förhållandet till grundlagen och lagstiftningsordning	28
LAGFÖRSLAGEN	29
om ändring av lagen om säkerställande av bevisning i tvistemål som gäller immateriella rättigheter.....	29
om ändring av upphovsrättslagen.....	30
om ändring av varumärkeslagen.....	32
om ändring av lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar	34

om ändring av firmalagen.....	36
om ändring av lagen om växtförädlarrätt	38
om ändring av patentlagen	40
om ändring av mönsterrättslagen.....	42
om ändring av lagen om nyttighetsmodellrätt	44
BILAGA.....	46
PARALLELLTEXTER	46
om ändring av lagen om säkerställande av bevisning i tvistemål som gäller immateriella rättigheter.....	46
om ändring av upphovsrättslagen.....	48
om ändring av varumärkeslagen.....	51
om ändring av lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar	55
om ändring av firmalagen.....	58
om ändring av lagen om växtförädlarrätt	61
om ändring av patentlagen	64
om ändring av mönsterrättslagen.....	67
om ändring av lagen om nyttighetsmodellrätt	70

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

1.1. Immateriella rättigheter

Immateriella rättigheter delas traditionellt upp i upphovsrättigheter och industriella rättigheter. Utöver det egentliga skyddet för litterära och konstnärliga verk hör också upphovsrätten närstående rättigheter till upphovsrätten. Till de industriella rättigheterna räknas igen i allmänhet patenträtt, nyttighetsmodellrätt, växtförädlarrätt, skydd för kretsmönster för en integrerad krets, mönsterrätt, varumärkesrätt, firmarätt samt skydd för märkningar och benämningar som visar geografiskt ursprung. Dessutom har till de industriella rättigheterna i vidsträckt bemärkelse ansetts höra också skydd mot otillbörligt förfarande, till vilket räknas förhindrande av illojal konkurrens och skydd för sekretessbelagd information.

I och med den teknologiska utvecklingen och internationaliseringen under de senaste åren har den praktiska och ekonomiska betydelsen av immateriella rättigheter ökat betydligt. Den allmänna utvecklingen har gått från ett samhälle som grundar sig på varor och materiella basförmödenheter till ett samhälle som producerar tjänster och immateriella värden. Dessutom har nätomgivningen möjliggjort en betydande ökning av användningssätten för de skyddade objekten. Betydelsen av upphovsrätten har framhävts i synnerhet av det att möjligheterna att använda, kopiera och sprida det material som är upphovsrättsligt skyddat är effektivare än någonsin tidigare i den digitala omgivningen. I den internationella handeln har de immateriella rättigheterna följaktligen blivit en betydande konkurrensfaktor för företagen.

Den sist nämnda utvecklingen beskrivs också av det att de immateriella rättigheterna under de senaste åren har varit föremål för aktiv uppmärksamhet internationellt. I Europeiska unionen har flera nya direktiv och förordningar inom olika sektorer av de immateriella rättigheterna stiftats under det senaste decenniet. De immateriella rättig-

heterna var också uppe vid förhandlingen om upprättandet av Världshandelsorganisationen (The World Trade Organization; WTO), och som ett resultat av detta ingicks ett avtal om handelsrelaterade aspekter på handeln med immateriella rättigheter (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights; TRIPS-avtalet; avtalet om upprättandet av WTO, Bilaga 1, bilaga 1C), vilket ansluter sig till avtalet om upprättandet av WTO (FördrS 5/1995). Genom TRIPS-avtalet har industri- och upphovsrättigheterna kopplats till den internationella handelspolitiken. Avtalet innehåller också bestämmelser som gäller innehållet i rättigheterna.

Inom Europeiska unionen har man eftersträvat att harmonisera medlemsländernas nationella skyddssystem. Utöver detta har inom Europeiska unionen parallellt med de nationella skyddssystemen skapats självständiga system för en gemenskapsformgivning och ett gemenskapsvarumärke, vilka täcker hela gemenskapen samt som alternativ till de nationella växtförädlarrättigheterna ett system för gemenskapens växtförädlarrättigheter, som täcker hela gemenskapen. Dessutom har man inom Europeiska unionen genomfört skydd för märkningar och benämningar som visar geografiskt ursprung genom två olika förordningar.

1.2. Grunderna för harmonisering av lagstiftningen

Genom Europeiska gemenskapens lagstiftning om immateriell egendom har de materiella bestämmelserna i de nationella lagarna hittills harmoniserats och genom detta har skyddsformer skapats för den immateriella egendomen, vilka omfattar gemenskapen. De förfaranden och åtgärder som följer av brott mot skyddet för immateriell egendom har innan Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter (nedan direktivet) gavs varit beroende av medlemsstaternas

nationella lagar och av bestämmelserna i TRIPS-avtalet. Även om lagstiftningen i gemenskapens medlemsstater redan långt har harmoniserats med TRIPS-avtalet, som ligger till grund för direktivet, skiljer sig dock deras system, som siktar till att immateriella rättigheter skall följas, från varandra. Dessa skillnader i lagstiftningarna har enligt kommissionens bedömning påverkat den oklanderliga verksamheten på den inre marknaden.

Syftet med direktivet är att harmonisera de nationella bestämmelser som gäller iakttagandet av immateriella rättigheter samt de nationella förfaranden som skall följas i situationer där intrång görs i rättigheterna. Direktivet innehåller bestämmelser som delvis kompletterar TRIPS-avtalet och delvis också är strängare än den nivå som avtalet förutsätter. Samtidigt överför direktivet nämnda förfaranden och bestämmelser till gemenskapens behörighet.

Direktivet är ett minimidirektiv, som ger medlemsstaterna möjlighet att föreskriva också om strängare åtgärder.

2. Nuläge

Direktivet gäller immateriella rättigheter. Bestämmelser om dessa rättigheter finns i patentlagen (550/1967), varumärkeslagen (7/1964), firmalagen (128/1979), mösterlagslagen (221/1971), lagen om nyttighetsmodellrätt (800/1991), lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar (32/1991, nedan kretsmönsterlagen), lagen om växtförädlarrätt (789/1992) samt upphovsrättslagen (404/1961). Enligt direktivet kan dess bestämmelser utsträckas till att gälla också illojal konkurrens, dvs. sådana fall om vilka föreskrivs i lagen om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet (1061/1978).

Bestämmelser om genomförandet av rättigheter ingår i den allmänna processrättsliga lagstiftningen, såsom rättegångsbalken och utskökningslagen (37/1895), lagen om säkerställande av bevisning i tvistemål som gäller immateriella rättigheter (344/2000) samt i de sektorlagar som gäller immateriella rättigheter. I lagen om tillhandahållande av

informationssamhällets tjänster (458/2002) ingår dessutom bestämmelser om ett förordnande om spärrning av information, som skall meddelas en tjänsteleverantör som tillhandahåller tjänster som gäller lagring av information.

Direktivet påverkar inte de bestämmelser som gäller brott mot immateriella rättigheter i strafflagen och inte heller brottsprocessen.

Gällande bestämmelser som anknyter till direktivets sakområde behandlas i avsnittet 3.1 i samband med att de ändringar i lagstiftningen som direktivet och införandet av det förutsätter behandlas.

Eventuella andra behov av revidering med anknytning till behandlingen av frågor som är förknippade med de immateriella rättigheterna, såsom en koncentrerad av ärendena till vissa domstolar, kommer att bedömas senare utgående från ett betänkande från en arbetsgrupp vid justitieministeriet som har granskat behandlingen av ärenden som gäller immateriella rättigheter (Justitieministeriets arbetsgruppsbetänkande 2005:2).

Kommissionen publicerade den 12 juli 2005 ett förslag till direktiv om straffrättsliga åtgärder till skydd för immateriella rättigheter samt om rådets rambeslut om straffrättsliga åtgärder mot intrång i immateriella rättigheter (KOM(2005)276 slutligt).

3. Propositionens målsättning och de viktigaste förslagen

3.1. De ändringar i lagstiftningen som direktivet och införandet av det förutsätter

Allmänt

Direktivet gavs den 29 april 2004 och publicerades i Europeiska gemenskapernas officiella tidning den 30 april 2004. En rättelse av direktivet publicerades i officiella tidningen den 2 juni 2004. De bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att direktivet skall kunna följas bör enligt direktivet sättas i kraft senast den 29 april 2006.

Direktivet kompletterar Europeiska

gemenskapens gemenskapslagstiftning om immateriella rättigheter. Direktivet är det första direktiv som gäller immateriella rättigheter gemensamt.

De tidigare upphovsrättsdirektiven har gällt rättsligt skydd för datorprogram (91/250/EEG), uthyrnings- och utlåningsrättigheter och vissa upphovsrätten närstående rättigheter inom det immaterialrättsliga området (92/100/EEG), satelltitsändringar och vidareändringar via kabel (93/83/EEG), skyddstiden (93/98/EEG), databaser (96/9/EG), harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (2001/29/EG) samt rätt till ersättning vid vidareförsäljning av originalkonstverk (2001/84/EG).

Tidigare direktiv som harmoniserade industriella rättigheter har igen gällt rättsligt skydd för kretsmönster i halvledarprodukter (87/54/EEG), tillnärmning av medlemsstaternas varumärkeslagar (89/104/EEG), rättsligt skydd för biokemiska uppfinningar (98/44/EG) och mönsterskydd (98/71/EG).

Bestämmelser om ett enhetligt industri-rättsligt skydd finns i rådets förordningar (EG) nr 40/94 om gemenskapsvarumärken och (EG) nr 6/2002 om gemenskapsformgivning.

Utgångspunkten för beredningen av de lagändringar som det nationella verkställandet av direktivet förutsätter är ett minimiinförande av direktivet. I denna regeringsproposition har endast nödvändiga ändringar av lagstiftningen inbegripits. I propositionen ingår dessutom förslag till ändringar som gäller preskribering av skadestånd och lagstiftningstekniska ändringar.

Direktivets innehåll

Kapitel I Syfte och tillämpningsområde

Artikel 1 Syfte

Direktivet gäller de åtgärder, förfaranden och sanktioner som är nödvändiga för att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter. Direktivet innehåller inte

bestämmelser som hör till straffrättsområdet.

Artikel 2 Tillämpningsområde

Enligt punkt 1 i artikeln tillämpas de åtgärder om vilka föreskrivs i direktivet på varje intrång i de immateriella rättigheter som följer av gemenskapsrätten och medlemsstaternas gällande nationella rätt. I punkt 1 konstateras vidare att direktivet inte påverkar de medel som föreskrivs eller kan komma att föreskrivas i gemenskapslagstiftningen eller i nationell lagstiftning förutsatt att dessa medel är gynnsammare för rättighetshavaren. Följaktligen definierar direktivet nivån för ett minimiskydd i medlemsstaterna.

I fråga om upphovsrätt konstateras i punkt 2 i artikeln att direktivet är sekundärt. Direktivet påverkar inte tillämpningen av de särbestämmelser som finns i gemenskapslagstiftningen om upphovsrätt och särskilt de rättsskyddsmedel som ingår i rådets direktiv 91/250/EEG om rättsligt skydd för datorprogram och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället. Enligt punkt 3 i artikeln påverkar direktivet inte de gemenskapsrättsliga bestämmelser som reglerar den materiella delen av immaterialrätten och inte heller medlemsstaternas åtaganden som följer av internationella konventioner. Direktivet påverkar inte heller nationella bestämmelser i medlemsstaterna som rör straffrättsliga förfaranden eller påföljder.

Lagstiftning. Direktivets tillämpningsområde omfattar på nationell nivå patentlagen, varumärkeslagen, mönsterrättslagen, firmalagen, lagen om nyttighetsmodellrätt, lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar, lagen om växtförädlarrätt samt upphovsrättslagen. Dessutom innehåller rättegångsbalken och lagen om säkerställande av bevisning i tvistemål som gäller immateriella rättigheter bestämmelser som direktivet anknyter till. Direktivet inverkar däremot inte på bestämmelserna om brott mot immateriella rättigheter i strafflagen och inte heller på

straffprocessen.

I detta sammanhang föreslås inga ändringar i lagen om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet. Enligt direktivet är det möjligt att dess bestämmelser kommer att utsträckas till att gälla också illojal konkurrens. Härvid kan det bli fråga om främst bestämmelser enligt artikel 8 om rätt till information. Bestämmelserna i lagen om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet har dock ett syfte som avviker från regleringen av intrång i immateriella rättigheter och med vilket inte sammanhänger motsvarande behov att reda ut uppgifter som gäller varors och tjänsters ursprung och distributionsnät. I ett ärende som gäller otillbörligt förfarande är föremål för granskning ett förfarande från den näringsidkares sida som är svarande, vilket påstås vara klandervärt. Därför föreslås det inte att den bestämmelse som gäller rätt att få information och som föreslås i lagen om säkerställande av bevisning i tvistemål som gäller immateriella rättigheter även skall gälla ärenden enligt lagen om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet.

Kapitel II Åtgärder, förfaranden och sanktioner

Avsnitt 1 Allmänna bestämmelser

Artikel 3. *Allmän skyldighet*

I artikeln åläggs medlemsstaterna att tillhandahålla de rättvisa och skäligen åtgärder, förfaranden och sanktioner som är nödvändiga för att säkerställa skyddet för de immateriella rättigheterna. Artikeln baserar sig på bestämmelserna i artikel 41.1 och 41.2 i TRIPS-avtalet.

Lagstiftning. Den skyldighet som föreskrivs i artikeln och som hålls på en allmän nivå gäller främst lagstiftaren. Om förfarandena och rättsskyddsmedlen för säkerställande av att de immateriella rättigheterna följs skall föreskrivas i enlighet med denna skyldighet.

Artikel 4. *Personer som har rätt att begära tillämpning av åtgärderna, förfarandena och sanktionerna*

Enligt punkt a i artikel 4, som gäller tillämpning av rättsskyddsmedlen, har personer som innehar immateriella rättigheter rätt att ansöka om tillämpning av åtgärderna. I punkterna b – d har den rätt som tillkommer licenstagare, organ som förvaltar kollektiva immateriella rättigheter och organ som tillvaratar branschintressen lämnats inom ramen för nationell lagstiftning och om denna rätt kan föreskrivas nationellt om man så önskar.

Lagstiftning. Gällande lagstiftning uppfyller kraven i artikeln och artikeln orsakar inget behov av ändringar. Direktivet ställer ingen skyldighet att stifta om en processfullmakt enligt lagen för kollektivorganisationerna.

Parternas processuella ställning i immaterialrättsliga ärenden fastställs i enlighet med de allmänna processrättsliga principerna. Innehavarna av ensamrätt och innehavarna av licens har med stöd av de principer som gäller fastställandet av en fullmakt i sak rätt att väcka ett ärende som gäller ensamrätt och att begära att åtgärder för säkerställande tillämpas. I fråga om industriella rättigheter kompletteras de processrättsliga principerna med bestämmelser som ingår i de materialrättsliga lagarna. I dessa bestämmelser föreskrivs bl.a. om rätt för innehavaren av en licens att väcka talan om fastställelse (t.ex. patentlagen 63 §, mönsterrättslagen 41 §). I 45 och 46 § i varumärkeslagen föreskrivs i detalj om den processuella ställningen för innehavaren av en licens.

Den processuella ställningen för kollektiva organ och organ som tillvaratar övriga rättsinnehavares intressen fastställs likaså i enlighet med de allmänna processrättsliga principerna. Utgångspunkten är att de inte är parter i ärenden som gäller immateriella rättigheter, men en rättsinnehavare kan ge en organisation fullmakt att vara ombud för denne. I gällande lagstiftning finns endast få särskilda partsarrangemang, med stöd av vilka legitimation i eller väckande av saken innehas av ett subjekt som står utanför det rättsförhållande som tvisten gäller. Som exempel kan nämnas ett konkursbos rätt att väcka talan samt vissa tvister som behandlas

i specialdomstolar, främst arbets- och tjänstekollektivavtalstvister. Dessutom får enligt 18 § i firmalagen förbud mot användning av en firma som strider mot god sed, äventyrar allmän ordning eller vilseleder allmänheten talan väckas också av samfund som bevakar vederbörande näringsidkares intressen.

De frågor som gäller säkerställande av att immateriella rättigheter följs omfattas av parternas bestämmanderätt (dispositivt ärende) och med behandlingen av dem sammanhänger inget sådant tillräckligt allmänt intresse som skulle ge grund för exceptionella partsarrangemang. I gällande lagstiftning föreslås till denna del inga ändringar.

Artikel 5. *Presumption om innehav av upphovsrätt*

I artikeln upprepas i fråga om upphovsrätt presumptionen enligt artikel 15 i Bernkonventionen om att som den som har skapat ett verk anses den vars namn eller kända pseudonym har angetts på verket. I och med punkt b i artikeln breddas presumptionen i tillämpliga delar till att täcka också innehavare av närstående rättigheter.

Lagstiftning. Gällande lagstiftning uppfyller kraven i artikeln, och artikeln orsakar inget behov av ändringar. I 7 § i upphovsrättslagen finns ett antagande i enlighet med Bernkonventionen. I enlighet med hänvisningsbestämmelsen till 5 kap. i upphovsrättslagen tillämpas antagandet också på innehavare av närstående rättigheter.

Avsnitt 2 Bevisning

Artikel 6 *Bevisning*

Enligt punkt 1 i artikeln kan parterna i fall med intrång i immateriell rätt åläggas att lägga fram den bevisning de har i sin besittning (editionsskyldighet). Bevisningen skall individualiseras och den part som ställer ett yrkande skall som stöd för sitt yrkande presentera en skäligen tillgänglig och tillräcklig bevisning som stöd för sina påståenden. Dessutom skall skydd för

konfidentiella uppgifter garanteras. Medlemsstaterna kan föreskriva att de behöriga rättsliga myndigheterna skall anse att ett rimligt urval av ett betydande antal exemplar av ett verk eller något annat skyddat föremål utgör skälig bevisning.

Enligt punkt 2 i artikeln skall när det gäller ett intrång som har begåtts i kommersiell skala under samma förutsättningar på begäran av en part beslutas att bank-, finans- eller affärshandlingar som motparten förfogar över skall läggas fram. En förutsättning är att skyddet för konfidentiell information garanteras.

Lagstiftning. Gällande lagstiftning uppfyller kraven i artikeln och är delvis förmånligare för rättsinnehavarna än vad direktivet förutsätter. Artikeln medför inget behov av ändringar.

Om editionsskyldighet i fråga om bevisning föreskrivs i kapitel 17 i rättegångsbalken. En part eller någon annan som har en handling eller ett föremål i sin besittning, är skyldig att lämna in den till domstolen (12 §, 57 §). En part som yrkar på edition skall specificera handlingen eller föremålet samt påvisa att det finns i den persons besittning vilken yrkandet riktar sig till. Tvärtemot vad som står i direktivet begränsas inte editionsskyldigheten i gällande lag till parten utan gäller alla som i sin besittning har en handling eller ett föremål som är av betydelse med tanke på rättegången. I lagen har det inte heller ställts några gränser för hurdana handlingar parterna kan åläggas att visa upp. Som en förutsättning för editionsskyldighet gällande bankhandlingar eller kommersiella handlingar har inte ställts krav på att gärningen skall vara allvarlig eller omfattande, såsom är fallet i direktivet.

Inom ramarna för en fri bevisningsteori och med beaktande av processekonomiska faktorer är det klart att enligt gällande lag kan ett sampel eller prov av ett större antal eller en större mängd beaktas som bevis.

Skyddet för konfidentiella uppgifter beaktas i lagstiftningen på det sätt som direktivet förutsätter. På editionsskyldigheten tillämpas vad som i 17 kap. 24 § rättegångsbalken föreskrivs om vittnes rätt att vägra vittna. Ett vittne kan vägra vittna

t.ex. om han eller hon inte kan göra detta utan att utsätta sig själv eller personer i närstående släktförhållande för risken att bli åtalad. Ett vittne kan också vägra vittna om frågor som omfattas av affärs- eller yrkeshemligheten.

Artikel 7 Åtgärder för att skydda bevisning

I punkt 1 i artikeln föreskrivs om interimistiska åtgärder, som bör vara möjliga för att skydda bevisning redan innan talan i huvudsaken har väckts. Åtgärderna skall kunna vidtas också utan att den andra parten hörs. Enligt punkt 2 kan sökanden åläggas att ställa en tillräcklig säkerhet för ersättning av skada som svaranden lider, om den talan som väckts mot svaranden senare döms vara ogrundad, åtgärderna hävs eller upphör till följd av agerande eller försummelse från kärandens sida. Enligt punkt 3 skall huvudsaken anhängiggöras vid behörig rättslig myndighet inom en skälig tidsfrist som den rättsliga myndigheten i fråga beslutar, om den nationella lagstiftningen ger en sådan möjlighet, eller annars senast inom 31 kalenderdagar eller 20 arbetsdagar från det beslut om åtgärderna har fattats. Enligt punkt 4 skall käranden på krav av svaranden kunna åläggas att betala en ersättning till svaranden för skada som åtgärderna har orsakat, om åtgärderna för skydd av bevisning har upphävts eller om de inte längre kan tillämpas till följd av kärandens agerande eller försummelse eller om det senare konstateras att inget intrång i den immateriella rätten har gjorts.

I sin helhet gäller artikeln uppenbarligen i tillämpliga delar också personbevisning. Dessutom konstateras det särskilt i punkt 5 att medlemsstaterna får vidta åtgärder för att skydda vittnens identitet.

Lagstiftning. Gällande lagstiftning uppfyller kraven i artikeln, och den föranleder inget behov av ändringar. Lagen om säkerställande av bevisning i tvistemål som gäller immateriella rättigheter (344/2000) innehåller uttryckliga bestämmelser om kvarstad eller andra åtgärder som gäller sådant material som kan vara av betydelse som bevisning i ett tvistemål som gäller immateriella rättigheter.

En förutsättning för säkringsåtgärderna är att sökanden visar att det är sannolikt att hans eller hennes rätt kränks eller att en kränkning är omedelbart förestående. En dylik sannolikhetsvisning motsvarar kraven i direktivet. I artikeln har inte anförts att risk för att bevisning förstörs skall vara en förutsättning för att åtgärden skall kunna förordnas. I lagen om säkerställande av bevisning ingår en dylik riskförutsättning i enlighet med de allmänna principer som gäller säkringsåtgärder. Förutsättningen tolkas emellertid ha blivit uppfylld redan genom det att en risk för att bevisning förstörs är möjlig – något konkret hot behöver inte påvisas. En låg riskförutsättning står inte i strid med direktivet, eftersom syftet med artikeln är att bevisningsmaterialet skall bevaras till rättegången. Om det inte ens finns någon risk för att materialet förstörs eller försvinner, ställs ingen skyldighet i artikeln att förordna åtgärderna.

De åtgärder som avses i lagen om säkerställande av bevisning motsvarar de åtgärder som nämns i artikeln. Med stöd av lagen kan materialet beläggas med kvarstad, det kan observeras, fotografier eller kopior kan tas av det och det kan dokumenteras på något annat sätt. Till den del som det inte ingår några specialbestämmelser i nämnda lag, tillämpas de allmänna bestämmelserna om säkringsåtgärder i 7 kap. i rättegångsbalken. Dessutom kan domstolen enligt 17 kap. 10 § i rättegångsbalken på ansökan ta emot bevisning på förhand för framtida bruk. Förutom att denna bestämmelse för sin del möjliggör säkring av bevisning för händelse av att den hotar försvinna, kan bestämmelsen också användas för mottagande av personligt vittnesmål på förhand.

I samband med verkställandet av säkringsåtgärder blir skyldigheten i 7 kap. 16 § i utskökningslagen, att en säkerhet skall ställas för en skada som en åtgärd kan orsaka motparten, tillämplig. På säkringsåtgärdernas längd och återkallandet av dem samt på ersättning av skada som orsakats av en åtgärd som söks i onödan tillämpas de allmänna bestämmelserna i 7 kap. i rättegångsbalken. De motsvarar kraven i direktivet. Inga ändringar har föreslagits i dessa bestämmelser.

Bestämmelserna i 17 kap. i rättegångsbalken gör det möjligt att skydda ett vittne på olika sätt. Dessa bestämmelser ger en möjlighet att höra ett vittne utan att parten är närvarande eller på så sätt att hörandet sker med tekniska hjälpmedel utan att vittnet är närvarande. Enligt gällande lag är det inte möjligt att höra ett vittne anonymt.

Avsnitt 3 Rätt till information

Artikel 8 Rätt till information

Enligt punkt 1 skall behöriga myndigheter, som svar på en berättigad och proportionell begäran av käranden, få besluta att information om ursprung och distributionsnät för de intrångsgörande varorna och tjänsterna skall lämnas. I samma punkt definieras också vem beslutet kan gälla. Beslutet skall meddelas i samband med en rättegång som gäller huvudsaken eller sedan den har avgjorts, eftersom beslutet gäller information om sådana produkter och tjänster som konstateras göra intrång i en immateriell rätt. Artikel 10 ålägger inte medlemsstaterna att skapa ett förfarande av förundersökningstyp för tvistemål. I punkt 2 preciseras hurdan information det är fråga om. I punkt 3 konstateras att rätten att få information inte påverkar i annan lagstiftning ingående bestämmelser om rätt att få information, bestämmelser om användningen av informationen, ansvar för missbruk eller bestämmelser om sekretesskydd för informationskällor eller behandling av personuppgifter.

Lagstiftning. Gällande lagstiftning uppfyller inte helt kraven i artikeln. Med stöd av 17 kap. i rättegångsbalken kan en part förhöras i bevisningssyfte vid rättegång fritt eller med sanningsförsäkran. En part är vid förhöret skyldig att hålla sig till sanningen men är i sig inte skyldig att berätta om en sak eller besvara frågor som ställs till honom eller henne. Detta faktum, att en part inte är skyldig att tala om de uppgifter han eller hon har, räcker inte för att uppfylla kraven i artikeln.

Direktivet förutsätter att för rättegång i ett tvistemål, som gäller intrång i en immateriell rätt, skall skapas ett nytt förfarande, där

domstolen på begäran av käranden kan bestämma att svaranden skall tala om den information han eller hon har om ursprung och distributionsnät i fråga om de varor eller tjänster som har konstaterats göra intrång. Det föreslås att om förfarandet skall föreskrivas i lagen om säkerställande av bevisning i tvistemål som gäller immateriella rättigheter.

En förutsättning för att förordnade skall ges är att det har visats att svaranden har gjort intrång i en immateriell rätt i kommersiell skala. Dessutom förutsätter ett förordnande intresseprövning i fråga om det att svaranden inte orsakas orimlig olägenhet av åtgärder i förhållande till den fördel som skall säkras. Enligt ordalydelsen i artikeln skall beslutet ges på en berättigad och proportionell (engl. proportionate) begäran av käranden. I detta sammanhang är det dock inte motiverat att bedöma hur proportionell begäran är utan hur proportionell den åtgärd är om vilken skall beslutas med anledning av begäran. Detta kan bedömas ha varit det ursprungliga syftet med punkten i fråga. Åtgärdens proportionalitet blir bedömd uttryckligen genom intresseprövningen.

I det nya förfarandet kan man i enlighet med punkt 2 i artikeln besluta att svaranden från fall till fall skall tala om vilken källan har varit till de varor eller tjänster som har konstaterats göra intrång, dvs. namn och kontaktuppgifter i fråga om producenterna, tillverkarna, distributörerna, leverantörerna och övriga tidigare innehavare. Svaranden skall också kunna åläggas att tala om hur distributionsnätet eller distributionskedjan för dessa varor och tjänster har gått vidare från honom eller henne. Av informationen skall också framgå mängderna samt priset på de varor eller tjänster som har producerats, tillverkats, levererats, mottagits eller beställts.

Svaranden kan vägra tala om sina uppgifter under samma förutsättningar som han eller hon som vittne kan hänvisa till sin tystnadsplikt eller -rätt.

I fråga om andra personer än svaranden realiserar den rätt till information som avses i artikeln genom att vittnen hörs. Ett vittne är skyldigt att sanningsenligt besvara frågor som ställs till honom eller henne och att även

i övrigt tala om omständigheter som enligt hans eller hennes åsikt är av betydelse. Vittnets rätt att vägra vittna samt tystnadsplikt och -rätt motsvarar begränsningarna i rätten att få information enligt punkt 3 i artikeln.

Avsnitt 4 Interimistiska åtgärder

Artikel 9 *Interimistiska åtgärder och säkerhetsåtgärder*

I punkt 1 föreskrivs om ett interimistiskt förbud. Behöriga rättsliga myndigheter skall kunna besluta om ett interimistiskt förbud som förhindrar ett omedelbart intrång i en immateriell rätt eller vid vite interimistiskt förbjuda att intrång i en immateriell rätt fortgår eller som villkor för att verksamheten skall få fortgå ställa att säkerheter, som är avsedda för att garantera en ersättning som tillkommer rättsinnehavaren, ställs. Ett interimistiskt förbud kan beslutas för en påstådd intrångsgörare eller en sådan mellanhand vars tjänster utnyttjas av en tredje man för att göra immaterialrättsintrång. De rättsliga myndigheterna får också besluta om beslag av sådana varor som misstänks göra intrång i en immateriell rättighet för att förhindra att de införs eller omsätts på marknaden. Enligt punkt 2 skall medlemsstaterna när det gäller intrång som begås i kommersiell skala se till att de behöriga rättsliga myndigheterna, om den skadelidande parten påvisar omständigheter som kan äventyra indrivningen av skadestånd, får belägga egendom som tillhör den påstådda intrångsgöraren med kvarstad, innefattande en möjlighet att frysa dennes bankkonton och andra tillgångar. I detta syfte får de behöriga myndigheterna besluta att bank-, finans- eller affärshandlingar skall lämnas ut, eller om lämplig tillgång till relevant information.

Enligt punkt 3 skall de rättsliga myndigheterna kunna kräva att sökanden tillhandahåller skäligen bevisning för att denne är rättighetsinnehavare och att det har begåtts ett intrång i dennes rättighet eller att ett sådant intrång är omedelbart förestående. Enligt punkt 4 får de säkringsåtgärder som nämns ovan vid behov vidtas utan att

motparten hörs. På begäran av denne skall en omprövning av frågan om säkringsåtgärder ske inom en rimlig tid, och då har motparten rätt att bli hörd. Enligt punkt 5 skall de åtgärder som avses i punkterna 1 och 2 upphävas eller upphöra att gälla, om inte sökanden inom skäligen tid väcker talan om saken vid den behöriga rättsliga myndigheten inom en tid som myndigheten beslutar om, om lagstiftningen i ifrågavarande medlemsstat tillåter det, eller i avsaknad av ett sådant beslut, inom en period som inte överstiger 20 arbetsdagar eller 31 kalenderdagar. Enligt punkt 6 kan sökanden åläggas att ställa en tillräcklig säkerhet för eventuell ersättning av en skada som svaranden lider. Enligt punkt 7 kan käranden på begäran av svaranden förordnas att betala en ersättning till svaranden för skada som har orsakats av dessa åtgärder, om säkringsåtgärderna upphävs eller upphör på grund av en handling eller underlåtenhet från kärandens sida eller om det i efterhand konstateras att det inte förelåg något intrång eller hot om intrång i en immateriell rättighet.

Lagstiftning. Gällande lagstiftning uppfyller inte helt kraven i artikeln. Artikel 9 motsvarar långt artikel 7 om åtgärder för att skydda bevisning, men dess syfte är ett annat: att hindra att ett intrång fortgår och att säkerställa att skadestånd betalas. Att dessa syften realiseras kan huvudsakligen säkerställas inom ramen för de allmänna bestämmelserna om säkringsåtgärder i rättegångsbalken. I gällande industrirättslagar ingår dock inte några bestämmelser enligt artikeln om ett interimistiskt förbud mot en mellanhand vid industrirättsintrång.

Det interimistiska förbud som gäller en intrångsgörare, vilket avses i artikeln, kan förordnas med stöd av 7 kap. 3 § i rättegångsbalken. Det är möjligt att förordna ett interimistiskt förbud som en säkringsåtgärd, om det i den materialrättsliga lagstiftningen ingår en möjlighet till en slutlig förbudsdom. I regel existerar denna möjlighet i industri- och upphovsrättslagstiftningen. Frågan behandlas närmare i samband med artikel 11. Ett interimistiskt förbud kan förordnas också utan att motparten hörs, om syftet med

säkringsåtgärden kan äventyras till följd av hörandet. Som komplettering till bestämmelserna i 7 kap. i rättegångsbalken föreskrivs i 68 § i patentlagen och i 48 § i varumärkeslagen om en särskild möjlighet att utfärda ett interimistiskt förbud för rättegångstiden.

I samband med verkställandet av säkringsåtgärderna blir skyldigheten enligt 7 kap. 16 § i utsökningslagen, som gäller ställande av en säkerhet för en skada som en åtgärd kan orsaka motparten, tillämplig. På säkringsåtgärdernas längd och återkallandet av dem samt på ersättning för skada som orsakats av en åtgärd som söks i onödan tillämpas de allmänna bestämmelserna i 7 kap. i rättegångsbalken. De motsvarar kraven i direktivet.

Enligt punkt 1 a i artikeln skall medlemsstaterna också se till att innehavarna av en industrirätt har möjlighet att ansöka om interimistiskt förbud också mot sådana mellanhänder vars tjänster utnyttjas av en tredje man för att göra immaterialrättsintrång. I nämnda punkt hänvisas det dessutom till direktiv 2001/29/EG, där det föreskrivs om ett föreläggande gentemot en mellanhand som är verksam i ett nät, dvs. en teleoperatör.

I 16—19 § i gällande lag om tillhandahållande av informationssamhällets tjänster ingår bestämmelser enligt vilka en domstol kan ge ett förordnande om spärrning av information till den som tillhandahåller tjänster för informationslagring. Ett förordnande kan enligt 16 § ges om informationen uppenbart är sådan att det enligt lag är straffbart eller utgör grund för ersättningsansvar att hålla den tillgänglig för allmänheten eller förmedla den. Bestämmelsen kan tillämpas förutom på intrång i upphovsrätt och närstående rätt också på intrång i industriella rättigheter. För spärrning av material som gör intrång i upphovsrätt eller närstående rätt föreskrivs i 20—25 § i nämnda lag dessutom om ett särskilt anmälningsförfarande med användning av vilket en tjänstetillhandahållare som tillhandahåller tjänster för informationslagring utan domstolsbehandling kan åläggas att spärra tillgången på material som gör intrång.

Det är motiverat att anta att begreppet ”mellanhand” i detta direktiv används i samma betydelse som i direktiv 2001/29/EG om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället. Till följd av detta föreslås det att i fråga om intrång i industriella rättigheter skall möjligheten att ansöka om ett förbud gällande mellanhänder (föreläggande om avbrytande) för avbrytande av ett rättsintrång föreskrivas så att det gäller endast mellanhänder som är verksamma i datanät i överensstämmelse med bestämmelserna i 60 c § i upphovsrättslagen. Ett föreläggande skall också kunna meddelas innan talan väcks. I sig är det redan enligt den rätt som gäller i Finland möjligt att inrikta åtgärder också mot mellanhänder av andra typer (se HD:2002:119). De bestämmelser som föreslås kompletterar ovan nämnda bestämmelser i lagen om tillhandahållande av informationssamhällets tjänster.

Den som har yrkat på ett föreläggande om avbrytande skall ersätta mellanhanden liksom också den teleanslutningsinnehavare, vars anslutning har använts när det påstådda intrånget har gjorts, för den skada och de kostnader som verkställandet av förordnandet orsakar, om talan om förbud som väckts mot intrångsgöraren förkastas eller förelägandet om avbrytande förfaller av den anledningen att talan inte väcks inom utsatt tid. Ersättningen och kostnaderna i en sådan situation där talan godkänns kvarstår inom ramen för allmänna ansvarsgrunder.

Det föreslås att de bestämmelser som behövs skall tas in i varje industrirättslag. I samstämmighet med dessa bestämmelser föreslås dessutom att i 60 c § i upphovsrättslagen, som gäller föreläggande om avbrytande, skall göras ändringar enligt artikel 9.4 i direktivet, vilka möjliggör att ett föreläggande om avbrytande ges också interimistiskt utan att den påstådda intrångsgöraren hörs, om ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver detta, liksom också bestämmelser om att tillräcklig säkerhet skall ställas för en skada som svaranden eventuellt orsakas av åtgärden.

Avsnitt 5 Åtgärder efter beslut i sakfrågan

Artikel 10 Korrigeringsåtgärder

I artikeln föreskrivs om åtgärder genom vilka man försöker återställa marknadssituationen sådan den hade varit utan intrång och förhindra att intrånget fortgår. Åtgärder är återkallande från marknaden, slutgiltigt avlägsnande från marknaden och förstöring. Åtgärderna förordnas med ett beslut av de behöriga rättsliga myndigheterna på begäran av rättsinnehavaren och de kan gälla endast sådana varor som har konstaterats göra intrång i immaterialrätt. Dessutom kan åtgärderna inriktas på de material och redskap som huvudsakligen använts vid skapandet eller tillverkningen av nämnda varor. Enligt punkt 2 vidtas åtgärderna i regel på intrångsgörarens bekostnad.

Lagstiftning. Gällande lagstiftning uppfyller kraven i artikeln, och artikeln orsakar inget behov av ändringar. I de materialrättsliga lagarna ingår bestämmelser om att varor som gör intrång i industri- eller upphovsrätt skall förstöras. I artikeln nämns särskilt också återkallande från marknaden och slutgiltigt avlägsnande från marknaden. I den finska versionen av direktivet används i fråga om den förra åtgärden termen distributionskanal (jakelukanava) och i fråga om den senare termen marknadsföringskanal (markkinointikanava), medan i övriga språkversioner används samma term för båda, t.ex. i den engelska versionen termen "channels of commerce". Termen används också i TRIPS-avtalet, där den har översatts till finska med ordet "markkinat". Möjligheten att förstöra varor, som i sak täcker också återkallande och avlägsnande från marknaden av dem, uppfyller kraven i direktivet.

I Finland har inte särskilt föreskrivits om kostnaderna för förstöring, utan frågan avgörs med stöd av de allmänna bestämmelserna om verkställandet av en dom. Enligt 8 kap. 4 § i utsökningslagen är svaranden skyldig att betala kostnaderna för verkställandet av en dom.

I gällande författningar ingår också andra korrigeringsåtgärder, såsom ändring eller inlösning av varor som har konstaterats göra

intrång. Till denna del kan det påpekas att enligt artikel 46 i TRIPS-avtalet är det i varumärkesintrång endast undantagsvis tillräckligt med att ett olagligt fäst märke lösgörs för att varorna skall kunna släppas ut på marknaden.

Syftet med korrigeringsåtgärder är att återställa det sakförhållande som rådde före intrånget. Direktivet förutsätter att åtgärderna vidtas utan ersättning till den som gjort intrånget. Den möjlighet att lösa in varor som ingår i immaterialrättslagarna regleras inte i direktivet. Enligt bestämmelserna i lagen sker inlösningen mot ersättning. Inlösning kan i en del fall undantagsvis vara ett bättre alternativ för rättsinnehavaren än förstöring av varorna, t.ex. i det fall att det råmaterial som använts till varorna kan utnyttjas på nytt. Direktivet torde till denna del kunna tolkas så att det sakförhållande som rådde före intrånget till följd av inlösningen inte endast återställs utan blir bättre. Inlösning med en ersättning som motsvarar värdet på råmaterialet kan i en dylik situation anses vara möjlig utan att det står i strid med direktivet.

Artikel 11 Förelägganden

I artikeln förutsätts att efter beslut av den rätt som konstaterar att intrång i immaterialrätt har gjorts kan intrångsgöraren ges ett föreläggande, vars syfte är att förbjuda att intrånget fortgår. För händelse av att föreläggandet inte följs kan vite utfärdas för att säkerställa efterlevnaden, om den nationella lagstiftningen tillåter detta. Rättsinnehavarna bör kunna ansöka om att ett föreläggande förordnas också för sådana mellanhänder, vilkas tjänster utnyttjas av tredje man för att göra intrång i en immateriell rättighet.

Lagstiftning. Gällande lagstiftning uppfyller huvuddelen av kraven i artikeln. Med stöd av nuvarande lagstiftning är det i regel möjligt att meddela ett förbud som inriktas på svaranden för att förhindra att ett intrång i en immaterialrätt fortgår eller upprepas. Med undantag av kretsmönsterlagen och upphovsrättslagen finns det en uttrycklig bestämmelse om detta i immaterialrättslagarna (57 § i patentlagen,

38 § i varumärkeslagen, 35 § i mönsterrättslagen, 36 § i lagen om nyttighetsmodellrätt och 29 § i lagen om växtförädlarrätt). Det föreslås att i kretsmönsterlagen och upphovsrättslagen skall tas in uttryckliga bestämmelser om möjligheten att meddela ett förbud att fortgå med ett intrång för att nuläget skall bli klarare.

Artikel 11 i direktivet förutsätter att ett föreläggande skall kunna ansökas också mot datanätsmellanhänder, vilkas tjänster används för intrång i rättigheter. Utgående från direktivet är det synnerligen oklart vad ett förbud som inriktas på mellanhänder (injunction) borde täcka. Det finns inget praktiskt behov av ett egentligt föreläggande mot en mellanhand och å andra sidan skulle det orsaka betydande både principiella och praktiska problem. En extrem tolkning kunde t.ex. leda till att teleoperatörer i framtiden förbjuds att tillhandahålla datanätsförbindelser till någon som gör intrång i rättigheter. Detta begränsar i oskälig grad intrångsgörarens möjligheter att använda datanätsförbindelser till annan, laglig verksamhet. Således är det motiverat att anse att de bestämmelser som skall föreslås utgående från reglerna i artikel 9 i direktivet om meddelande av ett föreläggande om avbrytande till en mellanhand i ett datanät i tillräcklig grad också uppfyller kraven i artikel 11.

Artikel 12 *Alternativa åtgärder*

I artikeln föreskrivs om en möjlighet att förordna om en ekonomisk engångsersättning som ett alternativ till övriga åtgärder som följer av en dom som gäller sakfrågan. En förutsättning är att personen har agerat utan vållande eller försummelse. Dessutom förutsätts att verkställandet av övriga åtgärder orsakar en person oskälig skada och att en ekonomisk ersättning skäligen kan anses tillfredsställande. Artikeln är inte tvingande för medlemsstaterna.

Lagstiftning. I gällande lagstiftning finns specialbestämmelser med stöd av vilka man i stället för att dra bort från marknaden fortfarande får besitta en egendom, som har konstaterats göra intrång i en ensamrätt. I 59

§ 3 mom. i patentlagen, 38 § i lagen om nyttighetsmodellrätt och i 37 § 3 mom. i mönsterrättslagen finns en bestämmelse om att innehavaren av egendom som gör intrång på förordnande av domstol, mot skäligt vederlag och i övrigt på skäliga villkor får besitta egendomen. Likaså får domstolen enligt 59 § i upphovsrättslagen och 39 § 3 mom. i kretsmönsterlagen på begäran förordna att ett verk eller ett exemplar av ett kretsmönster kan spridas till allmänheten mot en särskild ersättning som skall betalas till rättsinnehavaren.

Avsnitt 6 Skadestånd och kostnader för förfarandet

Artikel 13 *Skadestånd*

Enligt punkt 1 i artikeln skall den som har begått ett intrång betala ett skadestånd till rättsinnehavaren, vilket motsvarar den faktiska skada som denne har orsakats till följd av intrånget, om den som gjorde intrånget visste eller rimligen borde ha vetat att han eller hon ägnade sig åt intrångsgörande verksamhet. I artikeln finns en åskådliggörande förteckning över de faktorer som skall beaktas när storleken på skadeståndet fastställs, såsom negativa ekonomiska påföljder som den skadelidande parten orsakats, utebliven vinst, den otillbörliga vinst som intrångsgöraren har gjort och, där så är lämpligt, omständigheter av annan än rent ekonomisk betydelse, såsom ideell skada som rättighetsinnehavaren har förorsakats genom intrånget. Enligt artikeln kan skadeståndets storlek alternativt fastställas till ett fast belopp t.ex. åtminstone det belopp som skulle ha betalats i royalty eller avgift om intrångsgöraren hade begärt tillstånd att nyttja den immateriella rättigheten i fråga. Punkt 2 ger medlemsstaterna en möjlighet att förordna om lindrigare ersättningar i situationer där vållande eller avsiktlighet inte kan räknas som intrångsgörarens fel.

Lagstiftning. Gällande lagstiftning uppfyller kraven i artikeln. Det föreslås emellertid att i varumärkeslagen skall göras en ändring som förenhetligar den med övriga industrirättslagar. Dessutom föreslås det i

firmalagen och kretsmönsterlagen enhetliga bestämmelser med övriga industrirättslagar och upphovsrättslagen om gottgörelse av användning.

Utgångspunkten såväl i artikeln som i den finska lagstiftningen är att faktisk skada skall ersättas till fullt belopp, om intrånget har gjorts avsiktligt eller genom vållande. I industrirättslagarna och upphovsrättslagen finns specialbestämmelser om ersättning av skada. Med undantag av varumärkeslagen, firmalagen och kretsmönsterlagen föreskrivs i immaterialrättslagarna utöver om skadestånd också om gottgörelse av användning oberoende av vållande. I varumärkeslagen finns inte alls någon bestämmelse om gottgörelse av användning, medan igen förutsättningen för gottgörelse i kretsmönsterlagen är vållande. Till dessa delar föreslås det att nämnda två lagar skall harmoniseras med övriga industrirättslagar. Detsamma har man tidigare beslutat föreslå för varumärkeslagens del i en promemoria som arbetsgruppen för lagstiftningen om kännetecken avlät år 2001 (handels- och industriministeriets arbetsgrupps- och kommissionsrapporter 6/2001). Det förslag som då gjordes i fråga om paragraferna fungerar som förebild för det förslag som nu skall göras.

Direktivets åskådliggörande förteckning över de faktorer som påverkar ersättnings belopp förutsätter inte ändringar av lagstiftningen. Såsom det konstateras ovan grundar sig direktivet och den finska lagstiftningen på principen om fullständig ersättning. Vad gäller utebliven vinst, kommer denna förlust att ersättas som en ekonomisk skada när den skadelidandes ekonomiska ställning till följd av gärningen har blivit sämre än den skulle vara utan gärningen. I praktiken utgör det följaktligen ett problem just att bevisa hur stort belopp skadan uppgår till, eftersom en ekonomisk skada till följd av intrång i en immaterialrätt ofta är svårare att bedöma än t.ex. en föremålsskada.

Den alternativa grunden för fastställande av skada enligt underpunkt 1 b i artikeln motsvarar långt vår lagstiftnings gottgörelse för användning. Bestämmelserna om detta är förmånligare för den som lidit skada än

direktivet på så sätt att gottgörelse för användning skall betalas oberoende av om vållande har förekommit eller inte. I varumärkeslagen, i vilken gottgörelse för användning inte ingår, eftersträvas sakligt samma resultat genom gällande lags bestämmelse om överlåtelse av den vinst som intrångsgöraren har fått, vilken också är en påföljd som inte är beroende av vållande. Det föreslås dock att varumärkeslagen skall ändras till denna del så att den motsvarar övriga industrirättslagar.

Specialbestämmelser i immaterialrättslagstiftningen begränsar skadeståndsrätten så att ersättning i allmänhet kan krävas endast för de fem år som föregår talan eller också skall talan om ersättning väckas inom motsvarande tidsfrist. Enligt varumärkeslagen skall en talan om ersättning väckas inom tre år från den tidpunkt då parten fick kännedom om intrånget och intrångsgöraren, senast dock tio år efter intrånget. Enligt lagen om preskription av skulder (728/2003) preskriberas ett skadestånd tre år efter att den skadelidande har fått kännedom om eller han eller hon borde ha fått kännedom om skadan och vem som är ansvarig för den. Preskriptionen kan avbrytas. I upphovsrättslagen ingår inga särskilda bestämmelser om preskription av skadestånd.

Direktivet ålägger inte medlemsstaterna att harmonisera sina nationella bestämmelser om preskription av en skadeståndsfördran. I propositionen föreslås dock att skadeståndsbestämmelserna i de olika industrirättslagarna skall förenhetligas så att rätten att kräva gottgörelse och skadestånd enligt alla nämnda lagar skall preskriberas enhetligt inom fem år på så sätt att gottgörelsen och ersättningen kan krävas för en tid av fem år innan talan väcks. I upphovsrättslagen föreslås ingen särskild preskriptionsbestämmelse i detta sammanhang.

I fråga om lagen om otillbörligt förfarande kan det konstateras att i rättspraxis har i några fall ansetts finnas särskilda skäl att döma till skadestånd för brott mot lagen. I detta sammanhang föreslås dock inga ändringar i den lagen.

Artikel 14 *Kostnader för förfarandet*

Enligt artikeln skall medlemsstaterna se till att rimliga och proportionerliga kostnader för förfarandet och andra kostnader som har åsamkats den vinnande parten i allmänhet ersätts av den förlorande parten om det inte är oskäligt.

Lagstiftning. Gällande lagstiftning uppfyller kraven i artikeln, och den föranleder inget behov av ändring. Kapitel 21 i rättegångsbalken innehåller bestämmelser med motsvarande innehåll om att den förlorande parten skall åläggas att betala rättegångskostnaderna.

Avsnitt 7 Åtgärder för offentliggörande

Artikel 15 *Offentliggörande av domstolsavgöranden*

Enligt artikeln skall medlemsstaterna se till att de rättsliga myndigheterna på begäran av kändanden och på intrångsgörarens bekostnad får förordna om lämpliga åtgärder för att helt eller delvis offentliggöra avgörandet. Även om ytterligare lämpliga åtgärder för offentliggörande som är anpassade till speciella förhållanden får föranstaltas, inbegripet framträdande annonsering.

Lagstiftning. Gällande lagstiftning uppfyller inte helt kraven i artikeln. Den skyldighet som ställs i artikeln innehåller det att genom ett beslut av domstolen kan en dom som gäller intrång i en immateriell rättighet med speciella åtgärder offentliggöras på intrångsgörarens bekostnad. Denna skyldighet skall hållas åtskild från offentligheten i fråga om rättegångsmaterial.

Ett förordnande om offentliggörande är inte en främmande metod i vårt rättssystem. En dylik skyldighet ingår i 8 § 2 mom. i lagen om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet.

För uppfyllande av kraven i artikeln föreslås att till industrirättslagarna och upphovsrättslagen skall fogas bestämmelser om att domstolen på begäran kan ge kändanden tillstånd att på svarandens bekostnad genomföra lämpliga åtgärder för att sprida information om en laga kraft vunnit dom, t.ex. att i en tidningsannons

eller en annan motsvarande annons publicera ett sammandrag som innehåller väsentliga uppgifter om domen. Samtidigt bör domstolen fastställa ett maximibelopp för de kostnader som svaranden är skyldig att ersätta. Åtgärderna bör genomföras inom en tid som domstolen fastställer från det en laga kraft vunnit dom har meddelats med hot om att rätten att få ersättning för kostnaderna annars går förlorad.

Kapitel III Medlemsstaternas sanktioner

Artikel 16 *Medlemsstaternas sanktioner*

Enligt artikeln kan medlemsstaterna tillämpa andra lämpliga sanktioner i fall då det har begåtts ett immaterialrättsintrång.

Lagstiftning. Med anledning av artikeln föreslås inga ändringar i gällande lagstiftning.

Kapitel IV Uppförandekoder och administrativt samarbete

Artikel 17 *Uppförandekoder*

Enligt artikeln skall medlemsstaterna uppmuntra branschorganisationer eller branschsammanlutningar att utarbeta nödvändiga uppförandekoder. Branschorganisationernas och branschsammanlutningarnas uppförandekoder skall bidra till att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter, bland annat genom att förordna att optiska skivor förses med koder som gör det möjligt att fastställa var de har tillverkats.

Lagstiftning. Med anledning av artikeln föreslås inga ändringar i gällande lagstiftning. Artikeln förpliktar myndigheterna till aktivitet med organisationer i olika yrkesbranscher med målet att åstadkomma anvisningar, rekommendationer eller uppförandekoder för säkerställande av att de immateriella rättigheterna följs.

Artikel 18 *Utvärdering*

Artikeln gäller utvärdering av tillämpningen av direktivet. Medlemsstaterna

skall tre år efter den dag för det nationella införandet om vilken föreskrivs i direktivet till kommissionen lämna en lägesrapport om genomförandet av direktivet. Kommissionen sammanställer på grundval av rapporterna en rapport om tillämpningen av direktivet till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén.

I rapporten ingår en utvärdering av hur effektiva de genomförda åtgärderna är samt en utvärdering av direktivets verkan på innovationsverksamheten och utvecklandet av informationssamhället. Vid behov och med beaktande av utvecklingen i fråga om gemenskapens rättssystem åtföljs rapporten av förslag till ändringar i direktivet.

Lagstiftning. Artikel 1 förutsätter inga ändringar i lagstiftningen.

Artikel 19 Informationsutbyte och kontaktpersoner

I artikeln föreskrivs om grundandet av ett nätverk av kontaktpersoner i medlemsstaterna. Medlemsstaterna skall utse en eller flera nationella kontaktpersoner för frågor som rör genomförandet av de åtgärder som anges i direktivet. Medlemsstaterna skall överlämna uppgifter om dessa kontaktpersoner till övriga medlemsstater och till kommissionen.

Lagstiftning. Artikel 1 förutsätter inga ändringar i lagstiftningen.

Kapitel VI Slutbestämmelser

Artikel 20 Genomförande

Enligt punkt 1 i artikeln skall medlemsstaterna sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet senast den 29 april 2006. Kommissionen skall genast underrättas om detta. Den andra underpunkten innehåller en standardbestämmelse för direktiv, enligt vilken medlemsstaternas nationella rättsakter skall åtföljas av en hänvisning till detta direktiv.

Enligt punkt 2 skall medlemsstaterna till kommissionen överlämna texterna till bestämmelser i nationell lagstiftning.

Lagstiftning. Syftet är att de ändringar i lagstiftningen som direktivet förutsätter skall träda i kraft den 29 april 2006.

Artikel 21 Ikraftträdande

Direktivet träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning. Direktivet trädde i kraft den 22 juni 2004.

3.2. De viktigaste förslagen

De centrala förslagen i lagpropositionen, vilka direktivet förutsätter, gäller 1) det förordnande som skall ges intrångsgöraren i en rättegångsprocess i ett tvistemål om givandet av information om ursprung och distributionsnät för de varor och tjänster som gör intrång i en rätt, 2) det föreläggande som skall meddelas en mellanhand (teleoperatör) för att åtgärder för att hålla det material som gör intrång tillgängligt skall kunna avbrytas samt 3) offentliggörande av en dom.

Av de förslag som direktivet inte förutsätter är det centralaste att förenhetliga tidsfristerna för preskription av skadestånd och gottgörelse, som skall betalas för intrång i industrirättigheter, så att de blir fem år.

4. Propositionens konsekvenser

4.1. Ekonomiska konsekvenser

Syftet med direktivet och den lagstiftning som baserar sig på det är att främja företagens innovativa verksamhet och konkurrenskraft samt att bevara och utveckla kulturbranschen. Direktivet påverkar indirekt bevarandet av arbetsplatser samt förhindrar att skatteinkomster går förlorade och att marknaden i Europa snedvrids. Skillnader i de bestämmelser som gäller genomförandet av rättigheterna inverkar på var förfalskning och olaglig tillverkning av varor försiggår och vilka vägar förfalskningar, som tillverkats på annat håll, kommer in på gemenskapens område. Dessa omständigheter har ingen inverkan på konkurrensförutsättningarna på den inre marknaden för de företag som följer lagen i

sin verksamhet. Dessutom måste det beaktas att förfalskade och olagligt tillverkade produkter i flera fall kan äventyra konsumenternas hälsa och säkerhet.

Bestämmelser på det sakområde som direktivet täcker har redan ingått i gällande finsk lagstiftning i och med TRIPS-avtalet. Direktivets syfte är att harmonisera tillämpningen av TRIPS-avtalet i medlemsstaterna och därmed skapa en enhetlig europeisk linje för de förfaranden och åtgärder som blir påföljden vid brott mot skyddet för immateriell egendom. I och med harmoniseringen som omfattar gemenskapen får EG-domstolen behörighet också i de frågor som detta direktiv täcker.

I praktiken påverkar direktivet Finlands nationella lagstiftning endast i den mån som direktivets bestämmelser sträcker sig längre än TRIPS-avtalets. Dylka är direktivets bestämmelser om rätt att få information samt det förbud som skall föreläggas mellanhanderna.

Direktivet gäller säkerställande av att immateriella rättigheter verkställs. Syftet med det är att förbättra rättsinnehavarnas möjligheter att få intrång i rättigheterna utredda snabbt och effektivt t.ex. i rättsintrång som görs i datanät. En lagstiftning i enlighet med direktivet kan följaktligen bedömas minska intrången i immateriella rättigheter och de förluster dessa förorsakar i fall där det är fråga om piratism och produktförfalskningar.

Möjligheten att få ett intrång stoppat snabbare och effektivare än tidigare samt ett eventuellt påskyndande av rättegångar t.ex. med hjälp av rätten att få information möjliggör kostnadsinbesparingar. Preciseringsen av de bestämmelser som gäller skadestånd och gottgörelse ökar möjligheterna att få kompensation för förluster som orsakas av intrång i rättigheter.

Direktivet skapar inga nya rättigheter för rättsinnehavarna och inga skyldigheter för dem som använder immateriella rättigheter. Således har direktivet och lagstiftning som stämmer överens med det inga direkta ekonomiska verkningar på de licens- och användarrättsavgifter eller andra bruksrättigheter som orsakas av att de föremål som skyddas används.

4.2. Konsekvenser för myndigheterna

Det kan bedömas att de direkta verkningarna på myndigheternas verksamhet är små. Rättegångarna kan bedömas bli effektivare och kortare och därigenom kan det bedömas att kostnadsinbesparingar uppkommer.

Direktivet förutsätter att om förfaranden som siktar till ett bättre rättsskydd föreskrivs. I den mån som dylka nya förfaranden kommer att användas, kan det bedömas att efterfrågan på domstolarnas och de verkställande myndigheternas tjänster kommer att öka.

4.3. Samhälleliga konsekvenser

De förebyggande verkningarna av lagens bestämmelser kan bedömas bli bättre i synnerhet i och med de bestämmelser som gäller offentliggörande av domstolsavgöranden.

Förenhetligandet av preskriptionstiden för skadestånd i industrirättslagarna till fem år främjar ett klarare skadeståndsansvar.

5. Beredningen av propositionen

5.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial

Till riksdagen gavs den 18 september 2003 en skrivelse av statsrådet med anledning av ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv (skydd av immaterialrätter) (U 32/2003). Riksdagens ekonomiutskott gav utgående från skrivelsen sitt utlåtande den 22 oktober 2003 (EkUU 14/2003 rd).

Regeringens proposition grundar sig på en tjänstemannaberedning i samarbete mellan handels- och industriministeriet, justitieministeriet och undervisningsministeriet.

Under beredningens gång har olika intressegruppers åsikter begärts om de behov att ändra lagstiftningen som direktivet medför. En bedömning av gällande lagstiftning och de ändringsbehov som eventuellt finns i den ur direktivets synvinkel togs upp i en

promemoria, som sändes på remiss den 1 juli 2005.

Utgående från erhållna utlåtanden bereddes ett utkast till regeringsproposition.

5.2. Remissyttranden och hur de har beaktats

Propositionsutkastet sändes på remiss till följande instanser: AV-tuottajien tekijänoikeusyhdistys Tuotos ry, Business Software Alliance BSA, Centralhandelskammaren, Dataombudsmannens byrå, Electronic Frontier Finland ry, Finlands Advokatförbund, Finlands AIPPI rf, Finlands Näringsliv EK, Finlands Skiv- och Videoproducenter FVP rf, Finska Föreningen mot Piratkopiering rf, Finska Patentombudsforeningen rf, Finska Uppfinnarnas Centralförbund rf, Företagarna i Finland, Gramex upphovsrättsföreningen för utövande artister och ljudupptagningsproducenter, IPR University Center, Helsingfors hovrätt, Helsingfors härads exekutionsverk, Helsingfors tingsrätt, jord- och skogsbruksministeriet, kommunikationsministeriet, Konsumentverket, Kopiosto ry, kompositörernas upphovsrättsbyrå Teosto, Marknadsdomstolen, Patent- och registerstyrelsen, Patentti-insinöörit ry, Sanoma WSOY Oyj, Siemenkauppiaitten yhdistys ry, Suomen Radioiden Liitto SRL ry, Suomen Teollisoikeudellinen Yhdistys — Finska Föreningen för Industriellt Rättsskydd ry, Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvotakeskus, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto — FiCOM ry, Tullstyrelsen, Viestinnän keskusliitto, Visuaalisen alan taiteilijoiden

tekijänoikeusyhdistys Kuvasto ry, Yleisradio.

I regel understöder remissgivarna de grundläggande målen i propositionen och den omfattade riktlinjen i enlighet med vilken endast de nödvändiga ändringar som direktivet förutsätter görs i de nationella lagarna. Dock vore det i synnerhet enligt de organisationers åsikt som representerar upphovsrättshavarna skäl att i Finland ta i bruk effektivare åtgärder än direktivet förutsätter.

Av detaljerna i lagförslagen anförts i utlåtandena mest anmärkningar i fråga om den bestämmelse som gäller rätten till information. Remissgivarna har olika syn på om domstolen borde ha en möjlighet att meddela ett föreläggande om att information skall ges redan innan den rättegång som gäller själva saken har inletts eller först sedan domen har vunnit laga kraft. I några utlåtanden konstateras det att det föreläggande som gäller givandet av information borde kunna användas i vidare utsträckning än vad som nu föreslås. Dessutom föreslås det i flera utlåtanden ändringar eller preciseringar av bestämmelserna om föreläggandet om avbrytande, vilka går i olika riktningar.

Utgående från remissresponsen gjordes vissa små preciseringar i utkastet till proposition.

5.3. Samband med andra propositioner

Genom denna regeringsproposition sätts de ändringar av lagar i kraft som direktivet 2004/48/EG om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter förutsätter. Propositionen har inga samband med andra propositioner som är aktuella i riksdagen.

DETALJMOTIVERING

1. Motiveringar till lagförslaget

1.1. Lagen om säkerställande av bevisning i tvistemål som gäller immateriella rättigheter

1 §. Tillämpningsområde. I denna paragraf föreskrivs om lagens tillämpningsområde. Det föreslås att ett nytt 3 mom. skall tas in i paragrafen, i vilket det för klarhets skull hänvisas till en föreslagen ny 7 a §. I den

paragraf som hänvisningen gäller skall det föreskrivas om rätt till information i ett tvistemål som avses i 1 mom. i nämnda paragraf.

7 a §. Rätt till information i tvistemål. I denna paragraf föreskrivs om ett nytt förfarande där svaranden i ett tvistemål, som gäller intrång i en immateriell rättighet, kan åläggas att ge information om ursprung och distributionsnät för de varor eller tjänster som gör intrång i rättigheten. Genom bestämmelsen verkställs artikel 8 i direktivet, vilken gäller rätt till information. Innehållet i artikeln har bedömts utgående från gällande lagstiftning ovan i avsnitt 3.1.2 i den allmänna motiveringen. Den föreslagna bestämmelsen kompletterar de metoder för tillgång till information som baserar sig på annan lagstiftning.

Av 1 mom. framgår att paragrafen skall gälla intrång i immateriella rättigheter om vilka föreskrivs i de lagar som avses i 1 § 1 mom. Enligt momentet skall domstolen vid rättegången i ett tvistemål som gäller intrång i en sådan rättighet på begäran av käranden ålägga svaranden att under vissa förutsättningar ge nödvändig information om ursprung och distributionsnät för varor eller tjänster som gör intrång i rättigheten. Paragrafen skall endast gälla rättegång i ett tvistemål. En person som står anklagad i ett brottmål kan inte åläggas att tala om saken.

Paragrafen skall endast gälla svaranden i ett tvistemål. En specialbestämmelse är nödvändig eftersom svaranden i allmänhet inte är skyldig att svara på frågor som ställs till honom eller henne. Ett vittne däremot är redan enligt de allmänna bestämmelserna i 17 kap. i rättegångsbalken skyldigt att göra detta.

Kärandens yrkande som gäller givandet av information är ett byrkande, som bör ställas i enlighet med de allmänna bestämmelserna i rättegångsbalken. För att ett föreläggande om givandet av information skall meddelas förutsätts att domstolen redan har konstaterat att svaranden har gjort intrång i rätten i fråga. Detta innebär att ett föreläggande i allmänhet skall ges först i samband med domen i själva saken. Ett föreläggande som meddelats under en rättegång skall kunna överklagas separat på samma sätt som en deldom. Skyldigheten

att följa föreläggandet förutsätter inte att det har vunnit laga kraft, om inte domstolen eller fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

Ett förordnande om att ge information får dock inte meddelas, om detta skulle medföra oskälig olägenhet för svaranden jämfört med betydelsen av informationen. Domstolen skall därmed i enlighet med proportionalitetsprincipen överväga, huruvida givandet av information t.ex. orsakar skada för svarandens affärsverksamhet, som kan anses oskälig jämfört med betydelsen av informationen för käranden.

Enligt 1 mom. skall endast en sådan svarande vara skyldig att ge information som har konstaterats ha gjort intrång i en immateriell rättighet i kommersiell skala. Syftet är att avgränsningen till kommersiell omfattning sakligt motsvarar underpunkterna a–d i artikel 8.1 i direktivet. I det 14 motiveringsstycket i direktivets ingress konstateras att handlingar som utförs i kommersiell skala är de som utförs för att uppnå en direkt eller indirekt kommersiell eller ekonomisk fördel; detta utesluter i allmänhet handlingar som utförs av slutkonsumenter i god tro.

En svarande som meddelats ett föreläggande av domstolen skall vara skyldig att ge de nödvändiga uppgifter som käranden kräver om ursprung och distributionsnät för de varor eller tjänster som gör intrång i rätten. Domstolen skall i sitt föreläggande specificera vilka varor eller tjänster svarandens skyldighet att ge information gäller.

Om den information som skall ges föreskrivs närmare i 2 mom. i paragrafen, vilket motsvarar artikel 8.2 i direktivet. Svaranden skall vara skyldig att meddela uppgifter om namn och adresser på de tidigare innehavarna av de varor eller tjänster som gjort intrång i rätten samt på köpmän i senare led av distributionen samt mängder och priser i fråga om varor eller tjänster.

Enligt 3 mom. skall domstolen kunna förelägga svaranden att ge den information som avses i paragrafen också förstärkt med vite. Ställandet av vite kan vara nödvändigt, om det finns anledning att anta att svaranden i annat fall inte följer föreläggandet. För att

ett föreläggande och vite skall kunna ställas förutsatts naturligtvis också att svaranden har en faktisk och juridisk möjlighet att ge den information som begärs. Enligt momentet skall domstolen bestämma närmare på vilket sätt uppgifterna skall ges. Uppgifterna skall t.ex. kunna ges skriftligen direkt till kändanden eller muntligen i domstolen.

Svaranden kan inte ha en mera omfattande skyldighet att ge information än ett vittne. I momentet skall det följaktligen föreskrivas att i fråga om skyldigheten och rätten att vägra tala om en omständighet gäller för en svarande, som meddelats ett föreläggande, vad som föreskrivs om vittne i 17 kap. i rättegångsbalken. Med hänvisningen avses bestämmelserna om ett vittnes tystnadsplikt och –rätt som ingår i 17 kap. 23 och 24 § i rättegångsbalken. Den föreslagna bestämmelsen stämmer överens med artikel 8.3 d och e i direktivet. I övrigt skall svaranden inte ha samma ställning som ett vittne i fråga om att ge information. Han eller hon skall ha samma skyldighet att hålla sig till sanningen som en part i allmänhet har i ett tvistemål.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser. Avsikten är att lagen skall träda i kraft samtidigt med övriga lagar i propositionen den 29 april 2006. Enligt övergångsbestämmelsen skall lagen tillämpas först på sådana i lagen avsedda tvistemål som inleds i tingsrätten sedan lagen har trätt i kraft.

1.2. Upphovsrättslagen

56 g §. Förbud mot kränkning. I paragrafen skall föreskrivas om ett föreläggande med förbud att fortsätta en kränkning av en upphovsrätt. Genom bestämmelsen verkställs artikel 11 i direktivet.

Enligt paragrafen skall domstolen kunna förbjuda den som har kränkt en upphovsrätt att fortsätta eller upprepa kränkningen. Förbudet skall också kunna meddelas som en interimistisk säkringsåtgärd enligt 7 kap. 3 § i rättegångsbalken. Detta uppfyller kravet i den inledande delen av artikel 9.1 a i direktivet.

Bestämmelsen i 60 b §, som är snävare till sitt tillämpningsområde, och som täcker

förbud mot intrång i rättigheter som sker i datanät, skall som en specialbestämmelse förbli i kraft eftersom den hänger centralt ihop med bestämmelsen om föreläggande om avbrytande i 60 c §.

59 a §. Offentliggörande av dom. I paragrafen skall som en nyhet föreskrivas att en dom som gäller kränkning av en upphovsrätt får offentliggöras på åtgärd av kändanden och på svarandens bekostnad. Genom bestämmelsen verkställs artikel 15 i direktivet.

Enligt 1 mom. kan domstolen i ett tvistemål som gäller kränkning av upphovsrätt på yrkande av kändanden ge denne tillstånd att på svarandens bekostnad genomföra lämpliga åtgärder för att sprida information om en laga kraft vunnen dom, där det har konstaterats att svaranden har kränkt upphovsrätten. Paragrafen skall gälla endast ett tvistemål om kränkning av upphovsrätt. Offentliggörande av en dom i ett brottmål på den dömdas bekostnad skulle vara en ny straffrättslig påföljd. Direktivet gäller inte heller straffrättsliga förfaranden eller påföljder.

Offentliggörandet skall kunna gälla en dom, där det har konstaterats att svaranden har kränkt upphovsrätten. En förutsättning är att domen har vunnit laga kraft. Oftast vore det motiverat att ett sammandrag som innehåller de väsentliga uppgifterna om domen offentliggörs. Kändanden skall få till uppgift att utarbeta sammandraget. Det är dock inte uteslutet att domen i sin helhet offentliggörs, om situationen kräver det.

Paragrafen breddar inte de uppgifter som över huvud taget får offentliggöras om en dom, och det tillstånd till offentliggörande som avses i paragrafen undanröjer inte kändandens ansvar för de uppgifter som offentliggörs, vilket föranleds av annan lagstiftning. Offentliggörandet kan naturligtvis gälla endast domen eller den del av den som enligt bestämmelserna om offentlighet vid rättegång är offentlig. Inte heller i övrigt får sådana omständigheter offentliggöras som anknyter till svarandens privatliv (strafflagen, 39/1889, 24 kap. 8 §). Informerandet om en dom förutsätter i allmänhet inte att namnet på en fysisk person nämns. Kändanden kan också ställas till svars

för att ha offentliggjort felaktiga uppgifter t.ex. i det fall att han eller hon har överdrivit eller annars förvrängt fakta i fallet.

För att tillstånd skall ges, förutsätts att käranden yrkar på det. Käranden skall specificera hur han eller hon har för avsikt att offentliggöra domen samt förete en uppskattning av kostnaderna för detta.

Domstolen skall i sitt beslut förordna vilka begärda åtgärder för offentliggörande käranden får utföra på svarandens bekostnad. En lämplig åtgärd är ofta att publicera en tidningsannons om de väsentliga uppgifterna i domen. I första hand är det tillräckligt att annonsen publiceras i en facktidning och i en betydande lokaltidning. Om offentliggörandet är av betydelse i hela landet, kan annonsen dessutom publiceras i en tidning som täcker hela landet. Käranden kan också t.ex. utarbeta ett kort pressmeddelande om domen och sända det till intressegrupperna eller lägga ut det på sin hemsida.

Tillstånd av domstolen har den betydelsen att käranden har rätt att få ersättning av svaranden för de kostnader som de godkända åtgärderna för offentliggörande orsakar. Om svaranden inte frivilligt ersätter kostnaderna, kan käranden kräva dem av honom eller henne rättsvägen. Ett tillstånd av domstolen ålägger inte massmedierna att publicera annonsen och det undanröjer inte heller det ansvar för annonsens innehåll som följer av andra bestämmelser.

I 1 mom. skall ännu en bestämmelse tas in om givandet av tillstånd och om de faktorer som skall beaktas när innehållet övervägs. Syftet är inte att offentliggörandet skall bli ett regelbundet förfarande, utan denna möjlighet skall användas enligt prövning. Domstolen skall i enlighet med proportionalitetsprincipen beakta den allmänna betydelsen av offentliggörande, intrångets art och omfattning, kostnaderna för offentliggörandet och övriga motsvarande omständigheter. Offentliggörandet och sätten att offentliggöra skall därmed övervägas både ur allmänhetens och kärandens och svarandens synvinkel. Offentliggörandet kan ha generell betydelse, om det t.ex. är fråga om ett nytt förhandsavgörande på en lagtolkningsfråga eller om de omständigheter

som framkommer av avgörandet är av betydelse med tanke på konsumenterna.

I 2 mom. föreskrivs att domstolen fastställer maximibeloppet av de skäligen kostnader för offentliggörandet som svaranden skall ersätta. Det är nödvändigt att ställa ett kostnadstak för att svarandens rättsskydd skall kunna garanteras och tvister som gäller kostnaderna undvikas. För fastställandet av maximikostnaderna skall det uppskattas hur stora de nödvändiga och skäligen kostnader är som orsakas käranden av godkända åtgärder för offentliggörandet.

I momentet skall det dessutom föreskrivas att åtgärderna för offentliggörandet skall genomföras inom en tid som fastställs av domstolen från det en laga kraft vunnen dom meddelades, vid hot om att rätten att få ersättning för kostnaderna i annat fall går förlorad. Ställandet av en tidsfrist för offentliggörandet är nödvändigt med tanke på svarandens rättsskydd. En lämplig tidsfrist kunde vara t.ex. tre månader.

60 §. För att den nya 56 g och 59 a § skall kunna tillämpas på den rätt som skall skyddas enligt bestämmelserna i 5 kap. i upphovsrättslagen skall till denna paragraf fogas nödvändiga hänvisningar.

60 c §. I paragrafen föreskrivs om ett föreläggande om avbrytande som skall meddelas en mellanhand. Bestämmelsen har bedömts med tanke på artiklarna 9 och 11 i direktivet ovan i avsnitt 3.1 i allmänna motiveringen. Det föreslås att i paragrafen skall göras de ändringar som följer av artikel 9.4 och 9.6. Dessutom skall paragrafen preciseras vad gäller behörig domstol.

Det föreslås att paragrafens 1 mom. skall förskrivas oförändrat. I fråga om motiveringarna till momentet hänvisas till riksdagens lagutskotts utlåtande 5/2005 rd.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om att ett föreläggande om avbrytande skall meddelas innan talan om förbud som avses i 6 b § väcks. Utgående från nuvarande bestämmelse har det kunnat i någon mån förbli oklart vilken domstol som är behörig att meddela ett sådant föreläggande om avbrytande. I momentet skall nu göras ett tillägg enligt vilket den domstol som är behörig att behandla den talan som avses i nämnda paragraf också är behörig att

meddela ett föreläggande. I övrigt motsvarar momentet det nuvarande momentet.

Enligt 2 mom. skall domstolen ge såväl mellanhanden som den påstådda intrångsgöraren en möjlighet att bli hörda. För att artikel 9.4 i direktivet skall kunna införas skall i paragrafens 3 mom. tas in nya bestämmelser om meddelande av ett föreläggande om avbrytande utan att den påstådda intrångsgöraren hörs. Däremot skall mellanhanden alltid ges en möjlighet att yttra sig innan ett föreläggande meddelas.

Enligt momentet skall domstolen under vissa förutsättningar kunna meddela ett föreläggande om avbrytande interimistiskt utan att höra den påstådda intrångsgöraren. Sökanden skall separat begära att föreläggandet meddelas interimistiskt. Dessutom skall en förutsättning vara att sakens brådskande natur nödvändigtvis kräver att den påstådda intrångsgöraren inte hörs. Förfarandet skall därmed användas bara i undantagsfall. En dylik situation kan vara för handen främst i ett sådant fall om det är särskilt viktigt för sökanden att handlingen avbryts omedelbart och den påstådda intrångsgöraren inte kan höras tillräckligt snabbt. Förslaget motsvarar bestämmelsen i 7 kap. 5 § 2 mom. i den gällande rättegångsbalken (22.7.1991/1065).

Av momentet skall dessutom framgå att ett interimistiskt föreläggande om avbrytande gäller till dess något annat bestäms. I enlighet med 25 kap. 1 § 3 mom. i rättegångsbalken skall ändring i föreläggandet inte få sökas separat. Domstolen skall efter att ha meddelat ett interimistiskt föreläggande ge den påstådda intrångsgöraren en möjlighet att bli hörd. Hörandet skall verkställas utan dröjsmål. Efter att ha hört den påstådda intrångsgöraren kan domstolen komma till det resultatet att det inte finns några grunder för ett föreläggande om avbrytande, varvid det skall återtas. Föreläggandet skall också återtas i det fall att den påstådda intrångsgöraren inte kan nås inom en skälig tid.

Som första mening i 4 mom. skall den bestämmelse som nu finns i 3 mom. tas in oförändrad. För införande av artikel 9.6 i direktivet skall i momentets andra mening tas in en ny bestämmelse om sökandens

skyldighet att ställa en säkerhet för eventuellt skadestånd.

Enligt momentet träder föreläggandet om avbrytande i kraft när sökanden för utmätningssmannen ställer en sådan säkerhet som avses i 7 kap. 16 § i utsökningslagen, om inte något annat följer av 7 kap. 7 § rättegångsbalken. Bestämmelsen innebär att sökanden skall ansöka om verkställande av föreläggandet om avbrytande hos utmätningssmannen och ställa en säkerhet som avses i 7 kap. 16 § i utsökningslagen hos denne för händelse av sådant skadeståndsansvar som avses i 5 mom. Föreläggandet om avbrytande träder i kraft först sedan en säkerhet har ställts. Domstolen kan dock under de förutsättningar om vilka föreskrivs i 7 kap. 7 § i rättegångsbalken befria sökanden från att ställa säkerhet.

I första meningen i 5 mom. skall den bestämmelse som i den nuvarande lagen ingår i 4 mom. tas in huvudsakligen oförändrad. För att precisera tillämpningsområdet för bestämmelsen om ersättning av skada och utgifter som förorsakas av att föreläggandet verkställs skall bestämmelsen ändras så att den blir enhetlig med övriga bestämmelser i paragrafen så att i stället för om innehavare av en teleanslutning skall talas om den som påstås ha gjort en kränkning. Innehavaren av en teleanslutning, som nämns i gällande 4 mom., orsakar skada och utgifter av att åtgärder som gör material tillgängligt för allmänheten avbryts. Syftet är att när den ändrade bestämmelsen tillämpas skall som den som påstås ha gjort en kränkning, som skall ersättas för orsakad skada och utgifter, också anses en sådan innehavare av en teleanslutning via vars anslutning kränkningen av en rätt påstås ha skett. Med anknytning till den föreslagna skyldighet som gäller ställandet av en säkerhet skall till momentet också fogas en hänvisningsbestämmelse som gäller väckande av talan om ersättning.

Enligt momentet följs vad som föreskrivs i 7 kap. 12 § i rättegångsbalken när en talan om ersättning för skada och utgifter väcks. Således skall en talan om ersättning väckas i den tingsrätt som avses i 60 b § vid hot om att rätten att föra talan går förlorad inom den

tidsfrist på ett år som avses i den paragraf som det hänvisas till.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser. Avsikten är att lagen skall träda i kraft samtidigt med övriga lagar i propositionen den 29 april 2006. Enligt övergångsbestämmelsen skall 56 g och 59 a § tillämpas först på sådana i lagen avsedda tvistemål som inleds i tingsrätten sedan lagen har trätt i kraft.

1.3. Varumärkeslagen

38 §. Språkdräkten i 1 mom. skall ses över utan att det medför ändring av innehållet.

I 2 och 3 mom. skall det föreskrivas om rätt att få en gottgörelse oberoende av skada för användning av ett varumärke, och de bestämmelser som gäller skadestånd skall även i övrigt göras klarare. Skyldigheten att betala gottgörelse skall ersätta den möjlighet enligt gällande lag att döma den som gjort intrång att överlåta den vinst denne fått på grund av handlingen under högst de tre senaste åren. I praktiken är det svårt att visa hur mycket vinst en handling som har samband med detta har gett.

Enligt bestämmelsen skall innehavaren av ett varumärke ha rätt att få en skälig gottgörelse för att varumärket har använts utan rätt. Gottgörelsen skall betalas, fastän den som blivit kränkt inte visar att denne har lidit förlust med anledning av handlingen. Gottgörelsen är därmed inte beroende av de ekonomiska förluster som den orätmätiga användningen har kunnat medföra. Som kalkylmässig grund för gottgörelse kan i de flesta fall anses sedvanlig bruksersättning, dvs. licensavgiften. Skyldigheten att betala en gottgörelse förutsätter inte oäktsamhet.

Utöver gottgörelsen har varumärkeshavaren rätt att få ersättning för all den skada som han eller hon har lidit, om ett intrång i ett varumärke görs uppsåtligt eller av oäktsamhet. Denna ersättning innebär en ersättning av de ekonomiska förluster som handlingen har orsakat, dvs. skadestånd. Ersättningen betalas för alla utgifter och förluster som kan påvisas, t.ex. som grundar sig på verifikat och orsakas av handlingen. Dessutom ersätts till fullt belopp annan ekonomisk skada som handlingen har

orsakat, dvs. ren förmögenhetsskada. I enlighet med de allmänna principerna för skadeståndsrätten skall rättsinnehavaren i regel bevisa hur stor skadan är.

Vid intrång i varumärken torde den mest typiska ekonomiska skadan vara utebliven vinst. Vid uppskattningen av hur stor den uteblivna vinsten är blir man många gånger tvungen att ty sig till osäkra faktorer. En antydning om skadans belopp kan man få främst av ändringar i åtgången på de produkter som är försedda med varumärket. Från fall till fall kan också den vinst som intrångsgöraren har fått anses ge en antydning om storleken på den vinst som uteblivit på grund av intrånget. Enbart utgående från detta kan skadans belopp dock inte fastställas.

Ett intrång är ofta ägnat att orsaka en minskning också av det anseende och den uppskattning som affärsverksamheten har eller att störa kundrelationer, även om en skada av dessa orsaker i allmänhet är särskilt svår att påvisa. En ekonomisk skada av samma slag, som är svår att bevisa, kan ett intrång orsaka varumärkets good will-värde eller särskiljningsförmåga genom att de urvattnas.

En minskande uppskattning av affärsverksamheten, urvattning av varumärkets särskiljningsförmåga eller en sänkning av varumärkets good will-värde är ofta sådana skador vilkas verkningar visar sig först med tiden. Under en rättsprocess som behandlar en skadestandsfråga har alla dessa skador inte nödvändigtvis ännu omvandlats till verkliga förluster. I situationer där intrång görs i ett varumärke finns det dock inget hinder för att utöver de förluster som redan har realiserats ersätta också en förlust som är att vänta i framtiden, om ett yrkande om detta på ett tillräckligt tillförlitligt sätt kan visas basera sig på det gjorda intrånget.

Ett skadestånd kan jämkas, om intrångsgörarens oäktsamhet är endast lindrig. Syftet är inte att jämkningen skall vara en automatisk lösning i alla situationer med lindrig oäktsamhet, utan dessutom skall det förutsättas att ersättningsskyldigheten upplevs som oskäligt tung med beaktande av intrångsgörarens och den kränkta förmögenhetsförhållanden och andra

omständigheter. Huvudregeln är en ersättningsskyldighet till fullt belopp, och jämkning skall inte inledas enbart av den orsaken att den som gjort intrång och den vars rätt kränkts har avsevärt olika ekonomisk ställning. Syftet med jämkningen är att undvika att den som orsakat skadan kollapsar ekonomiskt till följd av en oskäligt tung ersättningsskyldighet. Dessutom skall den kränkta ekonomiska ställning beaktas. Utebliven ersättning kan vara oskäligt för dennes ekonomiska situation, varvid den kränkta intressen skall ställas i första rummet vid prövningen.

40 §. I paragrafen föreskrivs om preskription av rätten att få gottgörelse och av skadeståndsrätten. På motsvarande sätt som i övriga industrirättslagar skall gottgörelse och skadestånd kunna krävas endast för de fem senaste åren innan talan väcktes. Jämfört med nuvarande bestämmelse innebär detta i teorin att ersättningsrätten förlängs med två år. Å andra sidan börjar den nuvarande preskriptionstiden löpa när märkeshavaren har fått kännedom om intrånget och vem som gjort intrånget, medan igen den bestämmelse som föreslås innebär en absolut preskriptionstid.

Preskriptionstiden skall dimensioneras så att den inte leder till rättegångsprocesser som är dyra och osäkra och gäller fall som inträffat för flera år sedan, och där bevisen och bevisningen har blivit osäkra och bristfälliga. Till följd av detta föreslås nu en absolut preskriptionstid. Samtidigt måste det sörjas för att preskriptionstiden inte äventyrar en omsorgsfullt handlande rättsinnehavares möjligheter att få ersättning för de skador han eller hon har lidit. Den preskriptionstid på fem år som finns i övriga industrirättslagar har ansetts ändamålsenlig i detta hänseende. Dessutom är det motiverat att preskriptionstiden är lika lång i alla industrirättslagar.

I 2 mom. skall det konstateras att utan hinder av 1 mom. kan gottgörelse och ersättning krävas under ett års tid efter registreringsdagen, för att rätten till ersättning inte skall preskriberas innan varumärket har registrerats.

41 a §. I paragrafen föreskrivs som en

nyhet om offentliggörande av en dom gällande ett intrång på åtgärd av käranden och på svarandens bekostnad. Genom bestämmelsen verkställs artikel 15 i direktivet. I fråga om motiveringarna till bestämmelsen hänvisas till vad som sägs ovan i det avsnitt som gäller 59 a § i upphovsrättslagen i denna propositions detaljmotivering.

48 a §. Det föreslås att till paragrafen skall fogas en möjlighet att meddela en mellanhand ett föreläggande om avbrytande. Paragrafen motsvarar 60 c § i upphovsrättslagen. I fråga om motiveringarna till bestämmelsen hänvisas till vad som sägs ovan i det avsnitt som gäller 60 c § i upphovsrättslagen i denna propositions detaljmotivering.

I kraftträdelse- och övergångsbestämmelser. Lagen avses träda i kraft samtidigt med övriga lagar i propositionen den 29 april 2006. Enligt övergångsbestämmelserna skall 38 och 40 § dock tillämpas först på intrång som görs sedan lagen har trätt i kraft och 41 a § först på sådana i lagen avsedda tvistemål som inleds i tingsrätten sedan lagen har trätt i kraft.

1.4. Lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar

Det föreslås att rubriken för 6 kap. ändras så att den motsvarar innehållet i kapitlet.

37 a §. I paragrafen skall föreskrivas om ett föreläggande om förbud. Genom bestämmelsen verkställs artikel 11 i direktivet.

Enligt paragrafen skall domstolen kunna förbjuda den som gör intrång att fortsätta eller upprepa handlingen. Förbudet skall också kunna ges som en interimistisk säkringsåtgärd enligt 7 kap. 3 § i rättegångsbalken. Detta uppfyller kravet i den inledande delen av artikel 9.1 a i direktivet.

37 b §. Det föreslås att till paragrafen skall fogas en möjlighet att meddela en mellanhand ett föreläggande om avbrytande. Paragrafen motsvarar en bestämmelse i upphovsrättslagen. I fråga om motiveringarna till bestämmelsen hänvisas

till vad som sägs ovan i det avsnitt som gäller 60 c § i upphovsrättslagen i denna propositions detaljmotivering.

38 §. På motsvarande sätt som i övriga industrirättslagar skall till 2 mom. fogas en bestämmelse om gottgörelse för användning som inte är beroende av oaktsamhet.

40 a §. I paragrafen föreskrivs som en nyhet om offentliggörande av en dom gällande ett intrång på åtgärd av käranden och på svarandens be kostnad. Genom bestämmelsen verkställs artikel 15 i direktivet. I fråga om motiveringarna till bestämmelsen hänvisas till vad som sägs ovan i det avsnitt som gäller 59 a § i upphovsrättslagen i denna propositions detaljmotivering.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser. Lagen avses träda i kraft samtidigt med övriga lagar i propositionen den 29 april 2006. Enligt övergångsbestämmelserna skall 37 a och 40 a § dock tillämpas först på sådana i lagen avsedda tvistemål som inleds i tingsrätten sedan lagen har trätt i kraft och 38 § 2 mom. först på sådana intrång som görs sedan lagen har trätt i kraft.

1.5. Firmalagen

18 a §. Det föreslås att till paragrafen skall fogas en möjlighet att meddela en mellanhand ett föreläggande om avbrytande. Paragrafen motsvarar 60 c § i upphovsrättslagen. I fråga om motiveringarna till bestämmelsen hänvisas till vad som sägs ovan i det avsnitt som gäller 60 c § i upphovsrättslagen i denna propositions detaljmotivering.

23 §. Till 1 och 2 mom. skall fogas en bestämmelse om rätt att få gottgörelse oberoende av skada för användning av en firma. På grund av den särskilda natur som ett intrång i en firma har är det inte alltid möjligt att vid fastställandet av en skäligen gottgörelse som grund för fastställandet ta sedvanlig brukersättning, dvs. den licensavgift som förhandlats fram mellan parterna. Om exempel på en brukersättnings nivå inte finns tillgängliga, måste sådana faktorer på basis av vilka brukersättning i allmänhet fastställs, såsom användningens

längd och omfattning, beaktas när gottgörelsens storlek bedöms.

I 3 mom. föreskrivs om preskription av rätten att få gottgörelse och av skadeståndsrätten. På motsvarande sätt som i övriga industrirättslagar skall gottgörelse och skadestånd kunna krävas endast för de fem senaste åren innan talan väcktes.

23 a §. I paragrafen föreskrivs som en nyhet om offentliggörande av en dom gällande ett intrång på åtgärd av käranden och på svarandens be kostnad. Genom bestämmelsen verkställs artikel 15 i direktivet. I fråga om motiveringarna till bestämmelsen hänvisas till vad som sägs ovan i det avsnitt som gäller 59 a § i upphovsrättslagen i denna propositions detaljmotivering.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser. Lagen avses träda i kraft samtidigt med övriga lagar i propositionen den 29 april 2006. Enligt övergångsbestämmelserna skall 23 § dock tillämpas först på intrång som görs sedan lagen har trätt i kraft och 23 a § först på sådana i lagen avsedda tvistemål som inleds i tingsrätten sedan lagen har trätt i kraft.

1.6. Lagen om växtförädlarrätt

29 a §. Det föreslås att till paragrafen skall fogas en möjlighet att meddela en mellanhand ett föreläggande om avbrytande. Paragrafen motsvarar en bestämmelse i upphovsrättslagen. I fråga om motiveringarna till bestämmelsen hänvisas till vad som sägs ovan i det avsnitt som gäller 60 c § i upphovsrättslagen i denna propositions detaljmotivering.

31 §. På motsvarande sätt som i övriga industrirättslagar skall till 2 mom. fogas en bestämmelse om gottgörelse för användning som inte är beroende av oaktsamhet.

I 3 och 4 mom. föreskrivs om preskription och upphörande av rätten att få gottgörelse och av skadeståndsrätten.

33 a §. I paragrafen föreskrivs som en nyhet om offentliggörande av en dom gällande ett intrång på åtgärd av käranden och på svarandens be kostnad. Genom bestämmelsen verkställs artikel 15 i direktivet. I fråga om motiveringarna till

bestämmelsen hänvisas till vad som sägs ovan i det avsnitt som gäller 59 a § i upphovsrättslagen i denna proposition.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser. Lagen avses träda i kraft samtidigt med övriga lagar i propositionen den 29 april 2006. Enligt övergångsbestämmelserna skall 31 § 2—4 mom. dock tillämpas först på intrång som görs sedan lagen har trätt i kraft och 33 a § först på sådana i lagen avsedda tvistemål som inleds i tingsrätten sedan lagen har rätt i kraft.

1.7. Patentlagen

57 b §. Det föreslås att till paragrafen skall fogas en möjlighet att meddela en mellanhand ett föreläggande om avbrytande. Paragrafen motsvarar 60 c § i upphovsrättslagen. I fråga om motiveringarna till bestämmelsen hänvisas till vad som sägs ovan i det avsnitt som gäller 60 c § i upphovsrättslagen i denna propositions detaljmotivering.

60 a §. I paragrafen föreskrivs som en nyhet om offentliggörande av en dom gällande ett intrång på åtgärd av kändan och på svarandens beaktad. Genom bestämmelsen verkställs artikel 15 i direktivet. I fråga om motiveringarna till bestämmelsen hänvisas till vad som sägs ovan i det avsnitt som gäller 59 a § i upphovsrättslagen i denna propositions detaljmotivering.

61 §. I 1 mom. skall en teknisk ändring av hänvisningsbestämmelsen göras.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser. Lagen avses träda i kraft samtidigt med övriga lagar i propositionen den 29 april 2006. Enligt övergångsbestämmelserna skall 60 a § dock tillämpas först på sådana i lagen avsedda tvistemål som inleds i tingsrätten sedan lagen har trätt i kraft.

1.8. Mönsterrättslagen

35 a §. Det föreslås att till paragrafen skall fogas en möjlighet att meddela en mellanhand ett föreläggande om avbrytande. Paragrafen motsvarar en bestämmelse i

upphovsrättslagen. I fråga om motiveringarna till bestämmelsen hänvisas till vad som sägs ovan i det avsnitt som gäller 60 c § i upphovsrättslagen i denna propositions detaljmotivering.

36 a §. I paragrafen skall som en nyhet föreskrivas om offentliggörande av en dom gällande ett intrång på åtgärd av kändan och på svarandens beaktad. Genom bestämmelsen verkställs artikel 15 i direktivet. I fråga om motiveringarna till bestämmelsen hänvisas till vad som sägs ovan i det avsnitt som gäller 59 a § i upphovsrättslagen i denna propositions detaljmotivering.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser. Lagen avses träda i kraft samtidigt med övriga lagar i propositionen den 29 april 2006. Enligt övergångsbestämmelserna skall 36 a § dock tillämpas först på sådana i lagen avsedda tvistemål som inleds i tingsrätten sedan lagen har trätt i kraft.

1.9. Lagen om nyttighetsmodellrätt

36 a §. Det föreslås att till paragrafen skall fogas en möjlighet att meddela en mellanhand ett föreläggande om avbrytande. Paragrafen motsvarar en bestämmelse i upphovsrättslagen. I fråga om motiveringarna till bestämmelsen hänvisas till vad som sägs ovan i det avsnitt som gäller 60 c § i upphovsrättslagen i denna propositions detaljmotivering.

38 a §. I paragrafen skall som en nyhet föreskrivas om offentliggörande av en dom gällande ett intrång på åtgärd av kändan och på svarandens beaktad. Genom bestämmelsen verkställs artikel 15 i direktivet. I fråga om motiveringarna till bestämmelsen hänvisas till vad som sägs ovan i det avsnitt som gäller 59 a § i upphovsrättslagen i denna propositions detaljmotivering.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser. Lagen avses träda i kraft samtidigt med övriga lagar i propositionen den 29 april 2006. Enligt övergångsbestämmelserna skall 38 a § dock tillämpas först på sådana i lagen avsedda tvistemål som inleds i tingsrätten sedan lagen

har trätt i kraft.

2. Närmare bestämmelser

De lagändringar som föreslås förutsätter inte att närmare bestämmelser meddelas.

3. Ikraftträdande

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 29 april 2006. I lagförslagen ingår övergångsbestämmelser, som har behandlats i samband med varje lag.

4. Förhållandet till grundlagen och lagstiftningsordning

I propositionen ingår inga sådana förslag som skulle kräva att lagarna stiftas i den ordning som avses i 73 § i grundlagen.

Bestämmelserna om ett föreläggande om avbrytande som skall meddelas en mellanhand berör yttrandefriheten, om vilken föreskrivs i grundlagen. I gällande 60 c § i upphovsrättslagen har uttryckligen föreskrivits att ett föreläggande om avbrytande som meddelas en mellanhand i fråga om ett material inte får äventyra tredje mans rätt att sända och ta emot meddelanden. Lagutskottet konstaterade i sitt utlåtande om ändringen av upphovsrättslagen följande i fråga om de bestämmelser i upphovsrättslagen som gäller förhindrande av tillgång till material som kränker upphovsrätten: "Det är viktigt både med tanke på den fria kommunikationen i allmänhet och rättssäkerheten för den som påstås ha gjort sig skyldig till en kränkning i synnerhet att det ställs adekvata villkor för sådana åtgärder som ingriper i kommunikationen och att förfarandet garanterar att alla parter rättigheter tillgodoses. Enligt utskottets mening är det också viktigt att de föreslagna bestämmelserna inte i något fall äventyrar deras rättigheter som är utomstående i relation till den omstridda

kommunikationen." (LaUU 5/2005 rd — RP 28/2004 rd, s. 8)

I detta förslag anförts att till ovan nämnda 60 c § i upphovsrättslagen skall fogas en möjlighet att meddela ett interimistiskt föreläggande om avbrytande utan att höra den som påstås ha gjort intrång, om ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver detta. Å andra sidan föreslås det att verkställandet av föreläggandet om avbrytande förutsätter att en säkerhet ställs hos utmätningssmannen. Motsvarande bestämmelser föreslås bli intagna i varje industrirättslag.

Det förslag som gäller rätt till information (1 lagförslaget) är inte problematiskt med tanke på en rättvis rättegång som har tryggats i 21 § i grundlagen. För att ett föreläggande skall meddelas förutsätts bl.a. att det redan har konstaterats att svaranden har gjort intrång i en industri- eller upphovsrätt. Svaranden skall ha den tystnadsplikt och – rätt som gäller vittnen.

De bestämmelser som föreslås bli intagna i industrirättslagarna och upphovsrättslagen om offentliggörandet av en dom gäller enbart möjligheten att offentliggöra en dom på intrångsgörarens bekostnad. Däremot breddar de bestämmelser som föreslås inte på något sätt omfattningen av den möjlighet att offentliggöra en dom som fastslås i annan lagstiftning. Således förutsätter det skydd för privatliv som har tryggats i 10 § i grundlagen inte lagstiftningsordning enligt grundlagen.

Regeringen anser att de föreslagna lagarna kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Den föreslagna möjligheten att meddela ett interimistiskt föreläggande om avbrytande utan att höra den som påstås ha gjort intrång är dock förenad med sådana omständigheter i anslutning till svarandens rättsskydd att det är befogat att begära ett utlåtande om propositionen av riksdagens grundlagsutskott.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av lagen om säkerställande av bevisning i tvistemål som gäller immateriella rättigheter**

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 1 § i lagen av den 7 april 2000 om säkerställande av bevisning i tvistemål som gäller immateriella rättigheter (344/2000) ett nytt 3 mom. samt till lagen en ny 7 a § som följer:

1 §

I 7 a § i denna lag föreskrivs om rätt till information i ett tvistemål som avses i 1 mom.

7 a §

Rätt till information i tvistemål. Domstolen kan vid en rättegång i ett tvistemål som gäller kränkning av immateriella rättigheter om vilka föreskrivs i de lagar som avses i 1 § 1 mom. på begäran av käranden ålägga en svarande som har konstaterats ha kränkt en sådan rätt i kommersiell skala att ge nödvändig information om ursprung och distributionskanaler för de varor eller tjänster som har kränkt rätten. Ett åläggande får dock inte ges, om det skulle orsaka svaranden oskälig olägenhet jämfört med betydelsen av informationen.

Information som avses i 1 mom. är

1) namn och adress i fråga om varornas eller tjänsternas producenter, tillverkare, distributörer, leverantörer, innehavare samt grossister och detaljister,

2) uppgifter om mängden av och de priser som fåtts för producerade, tillverkade, levererade, mottagna eller beställda varor eller tjänster.

Domstolen kan vid vite ålägga svaranden att ge den information som avses i denna paragraf. Domstolen bestämmer hur informationen skall ges. I fråga om en svarandes skyldighet eller rätt att trots åläggande vägra yppa en omständighet gäller det som i 17 kap. i rättegångsbalken föreskrivs om vittne.

Denna lag träder i kraft den 200 .

På tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

2.

Lag**om ändring av upphovsrättslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i upphovsrättslagen av den 8 juli 1961 (404/1961) 60 och 60 c §, sådana de lyder i lag 821/2005, samt
fogas till lagen en ny 56 g och 59 a § samt före vardera en ny mellanrubrik som följer:

Förbud mot kränkning

56 g §

Om någon kränker upphovsrätten, får domstolen förbjuda denne att fortsätta eller upprepa handlingen.

Offentliggörande av en dom

59 a §

Domstolen kan i ett tvistemål som gäller kränkning av upphovsrätten på yrkande av kåranden ge denne tillstånd att på svarandens bekostnad vidta lämpliga åtgärder för att sprida uppgifter om en laga kraft vunnen dom i vilken svaranden har konstaterats ha kränkt upphovsrätten, om inte spridningen av uppgifterna har begränsats i någon annan lag. Vid prövningen av om tillstånd skall ges och om innehållet i det skall domstolen beakta den allmänna betydelsen av offentliggörandet, kränkningens art och omfattning, de kostnader som offentliggörandet medför och andra motsvarande omständigheter.

Domstolen fastställer ett maximibelopp för de skäligen kostnader för offentliggörande som svaranden skall ersätta. Kåranden skall offentliggöra uppgifterna om domen inom en av domstolen utsatt tid räknat från den tidpunkt då den laga kraft vunna domen gavs. Rätten att få ersättning för kostnaderna går i annat fall förlorad.

60 §

Det som föreskrivs i 56 a, 56 e—56 g, 57—59 och 59 a § tillämpas på motsvarande sätt på en rätt som skyddas enligt bestämmelserna i 5 kap.

60 c §

När domstolen behandlar talan enligt 60 b § kan den på yrkande av upphovsmannen eller dennes företrädare vid vite förordna att administratören av en sändare, server eller någon annan sådan anordning eller någon annan tjänstelevererande mellanhand avbryter åtgärderna som gör material som påstås kränka upphovsrätten tillgängligt för allmänheten (*föreläggande om avbrytande*), om det inte kan anses oskäligt med hänsyn till rättigheterna för den person som gjort materialet tillgängligt för allmänheten eller med hänsyn till mellanhanders eller upphovsmannens rättigheter.

Innan talan enligt 60 b § väcks kan den domstol som avses i den paragrafen på yrkande av upphovsmannen eller dennes företrädare meddela ett föreläggande om avbrytande, om förutsättningar enligt 1 mom. finns för det och om det är uppenbart att upphovsmannens rättigheter annars allvarligt äventyras. Domstolen skall bereda den mot vilken föreläggande begärs och den som gör material som påstås kränka upphovsrätten tillgängligt för allmänheten tillfälle att bli hörda. I övrigt tillämpas 8 kap. i rättegångsbalken på behandlingen av ärendet. Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av detta moment

förfaller, om inte talan enligt 60 b § väcks inom en månad från föreläggandet.

Domstolen kan på begäran meddela det föreläggande om avbrytande som avses i 2 mom. interimistiskt utan att höra den som påstås ha gjort en kränkning, om ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver det. Föreläggandet är i kraft tills något annat bestäms. Den som påstås ha gjort en kränkning skall utan dröjsmål efter att föreläggandet har meddelats beredas tillfälle att bli hörd.

Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av denna paragraf får inte äventyra tredje mans rätt att sända och ta emot meddelanden. Ett föreläggande om avbrytande träder i kraft när sökanden ställer en sådan säkerhet hos utmätningssmannen som avses i 7 kap. 16 § i utsökningslagen (37/1895), om inget annat följer av 7 kap. 7 § i rättegångsbalken.

Den som begärt föreläggande om

avbrytande skall ersätta den som meddelats föreläggandet liksom också den som påstås ha gjort en kränkning för den skada som orsakas av att föreläggandet verkställs samt för kostnaderna i ärendet, om talan enligt 60 b § förkastas eller föreläggandet om avbrytande förfaller med stöd av 2 mom. När en talan om ersättning av skada och kostnader väcks skall 7 kap. 12 § i rättegångsbalken iakttas.

Denna lag träder i kraft den 200 .

På tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 56 g och 59 a § i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

Denna lags 60 och 60 c § tillämpas också på tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande. När 60 § tillämpas iakttas härvid dock i fråga om 56 g och 59 a § det som i 2 mom. föreskrivs om tillämpningen av 56 g och 59 a §.

3.

Lag

om ändring av varumärkeslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i varumärkeslagen av den 10 januari 1964 (7/1964) 38 och 40 § samt
fogas till lagen en ny 41 a och 48 a § som följer:

7 kap.

Påföljd av intrång i varumärkesrätt

38 §

Gör någon intrång i rätten till ett varukännetecken, kan domstolen förbjuda denne att fortsätta eller upprepa handlingen.

Den som gör intrång i rätten till ett varukännetecken uppsåtligen eller av oaktsamhet är skyldig att betala den som blivit kränkt en skälig gottgörelse för användningen av tecknet samt ersättning för all skada som intrånget orsakar. Om oaktsamheten endast är obetydlig, kan ersättningen för skadan jämkas.

Är det inte heller fråga om oaktsamhet, är den som gör intrång skyldig att betala en skälig gottgörelse för användningen av tecknet.

40 §

Talan om gottgörelse och ersättning för skada kan med stöd av 38 § yrkas endast för de fem senaste åren innan talan väcktes. Rätten till gottgörelse och ersättning för en skada går förlorad, om talan inte har väckts inom nämnda tid.

När det är fråga om ett varumärke som skyddats genom registrering, kan dock gottgörelse och ersättning för skada yrkas med anledning av ett intrång som gjorts före registreringsdagen, om talan väcks inom ett år från registreringsdagen.

41 a §

Domstolen kan i ett tvistemål som gäller intrång i ett varumärke på yrkande av

käranden ge denne tillstånd att på svarandens bekostnad vidta lämpliga åtgärder för att sprida uppgifter om en laga kraft vunnen dom i vilken svaranden har konstaterats ha gjort intrång i varumärkesrätten, om inte spridningen av uppgifterna har begränsats i någon annan lag. Vid prövningen av om tillstånd skall ges och om innehållet i det skall domstolen beakta den allmänna betydelsen av offentliggörandet, intrångets art och omfattning, de kostnader som offentliggörandet medför och andra motsvarande omständigheter.

Domstolen fastställer ett maximibelopp för de skäliga kostnader för offentliggörande som svaranden skall ersätta. Käranden skall offentliggöra uppgifter om domen inom en av domstolen utsatt tid räknat från den tidpunkt då den laga kraft vunna domen gavs. Rätten att få ersättning för kostnaderna går i annat fall förlorad.

48 a §

När domstolen behandlar talan enligt 38 § kan den på yrkande av innehavaren av en varumärkesrätt vid vite förordna att administratören av en sändare, server eller någon annan sådan anordning eller någon annan tjänstelevererande mellanhand avbryter den användning som påstås göra intrång i varumärket (*föreläggande om avbrytande*), om det inte kan anses oskäligt med hänsyn till rättigheterna för den som påstås göra intrång i varumärket eller med hänsyn till mellanhanders eller varumärkesrättshavarens rättigheter.

Innan talan enligt 38 § väcks kan den domstol som avses i denna paragraf på

yrkande av innehavaren av en varumärkesrätt meddela ett föreläggande om avbrytande, om förutsättningar enligt 1 mom. finns för det och om det är uppenbart att varumärkesrättsinnehavarens rättigheter annars allvarligt äventyras. Domstolen skall bereda den mot vilken föreläggande begärs och den som påstås göra intrång i rätten till ett varukännetecken tillfälle att bli hörda. I övrigt tillämpas 8 kap. i rättegångsbalken på behandlingen av ärendet. Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av detta moment förfaller, om inte talan enligt 38 § väcks inom en månad från föreläggandet.

Domstolen kan på begäran meddela det föreläggande om avbrytande som avses i 2 mom. interimistiskt utan att höra den som påstås ha gjort intrång, om ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver det. Föreläggandet är i kraft tills något annat bestäms. Den som påstås ha gjort intrång skall utan dröjsmål efter att föreläggandet har meddelats beredas tillfälle att bli hörd.

Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av denna paragraf får inte äventyra tredje mans rätt att sända eller ta emot meddelanden. Ett föreläggande om avbrytande träder i kraft när sökanden ställer

en sådan säkerhet hos utmätningssmannen som avses i 7 kap. 16 § i utsökningslagen (37/1895), om inget annat följer av 7 kap. 7 § i rättegångsbalken.

Den som begärt ett föreläggande om avbrytande skall ersätta den som meddelats föreläggandet liksom också den som påstås ha gjort intrång, vars anslutning har använts för att göra det påstådda intrånget i varumärket, för den skada som orsakas av att föreläggandet verkställs samt för kostnaderna i ärendet, om talan enligt 38 § förkastas eller föreläggandet om avbrytande förfaller med stöd av 2 mom. När en talan om ersättning av en skada och kostnader väcks skall 7 kap. 12 § i rättegångsbalken iakttas.

Denna lag träder i kraft den 200 .

På intrång som gjorts före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 38 och 40 § i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

På tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 41 a § i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

Denna lags 48 a § tillämpas också på tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande.

4.

Lag

om ändring av lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar

I enlighet med riksdagens beslut
 ändras rubriken för 6 kap., och
 fogas till lagen av den 11 januari 1991 om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar (32/1991) nya 37 a och 37 b §, till 38 § ett nytt 2 mom., varvid de nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., samt till lagen en ny 40 a § som följer:

6 kap.

Straff, ersättningar och säkerhetsåtgärder

37 a §

Förbud mot intrång. Om någon kränker den ensamrätt som gäller ett kretsmönster, kan domstolen förbjuda denne att fortsätta eller upprepa handlingen.

37 b §

Föreläggande om avbrytande för en mellanhand. När domstolen behandlar talan enligt 37 a § kan den på yrkande av innehavaren av en ensamrätt vid vite förordna att administratören av en sändare, server eller någon annan sådan anordning eller någon annan tjänstelevererande mellanhand avbryter den användning som påstås göra intrång i ett kretsmönster (*föreläggande om avbrytande*), om det inte kan anses oskäligt med hänsyn till rättigheterna för den person som påstås ha gjort intrång i kretsmönstret eller med hänsyn till mellanhandens och ensamrättsinnehavarens rättigheter.

Innan talan enligt 37 a § väcks kan den domstol som avses i denna paragraf på yrkande av innehavaren av ensamrätten meddela ett föreläggande om avbrytande, om förutsättningar enligt 1 mom. finns för det och om det är uppenbart att ensamrättsinnehavarens rättigheter annars allvarligt äventyras. Domstolen skall bereda den mot vilken föreläggande begärs och den som påstås göra intrång i den ensamrätt som

gäller ett kretsmönster tillfälle att bli hörda. I övrigt tillämpas 8 kap. i rättegångsbalken på behandlingen av ärendet. Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av detta moment förfaller, om inte talan enligt 37 a § väcks inom en månad från föreläggandet.

Domstolen kan på begäran meddela det föreläggande om avbrytande som avses i 2 mom. interimistiskt utan att höra den som påstås ha gjort intrång, om ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver det. Föreläggandet är i kraft tills något annat bestäms. Den som påstås ha gjort ett intrång skall utan dröjsmål efter att föreläggandet har meddelats beredas tillfälle att bli hörd.

Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av denna paragraf får inte äventyra tredje mans rätt att sända och ta emot meddelanden. Ett föreläggande om avbrytande träder i kraft när sökanden ställer en sådan säkerhet hos utmättningsmannen som avses i 7 kap. 16 § i utsökningslagen (37/1895), om inget annat följer av 7 kap. 7 § i rättegångsbalken.

Den som begärt ett föreläggande om avbrytande skall ersätta den som meddelats föreläggandet liksom också den som påstås ha gjort ett intrång, vars anslutning har använts för att göra det påstådda intrånget i kretsmönstret, för den skada som orsakas av att föreläggandet verkställs samt för kostnaderna i ärendet, om talan enligt 37 a § förkastas eller föreläggandet om avbrytande förfaller med stöd av 2 mom. När en talan om ersättning av skada och kostnader väcks

skall 7 kap. 12 § i rättegångsbalken iakttas.

38 §

Om det inte heller är fråga om oaktsamhet, är den som gjort ett intrång skyldig att betala en skälig gottgörelse för användningen av kretsmönstret.

40 a §

Offentliggörande av en dom. Domstolen kan i ett tvistemål som gäller kränkning av ensamrätten till ett kretsmönster på yrkande av käranden ge denne tillstånd att på svarandens bekostnad vidta lämpliga åtgärder för att sprida uppgifter om en laga kraft vunnen dom i vilken svaranden har konstaterats ha kränkt ensamrätten till ett kretsmönster, om inte spridningen av uppgifterna har begränsats i någon annan lag. Vid prövningen av om tillstånd skall ges och om innehållet i det skall domstolen beakta den allmänna betydelsen av offentliggörandet, kränkningens art och

omfattning, de kostnader som offentliggörandet medför och andra motsvarande omständigheter.

Domstolen fastställer ett maximibelopp för de skäligen kostnader för offentliggörande som svaranden skall ersätta. Käranden skall offentliggöra uppgifter om domen inom en av domstolen utsatt tid räknat från den tidpunkt då den laga kraft vunna domen gavs. Rätten att få ersättning för kostnaderna går i annat fall förlorad.

Denna lag träder i kraft den 200 .

På tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 37 a och 40 § i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

På kränkning som skett före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 38 § 2 mom. i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

Denna lags 37 b § tillämpas också på tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande.

5.

Lag**om ändring av firmalagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i firmalagen av den 2 februari 1979 (128/1979) 23 § och mellanrubriken framför den
 samt
fogas till lagen nya 18 a och 23 a § som följer:

Förbud mot användning av firma

18 a §

När domstolen behandlar talan enligt 18 § 2 mom. kan den på yrkande av innehavaren av ensamrätt vid vite förordna att administratören av en sändare, server eller någon annan sådan anordning eller någon annan tjänstelevererande mellanhand avbryter den användning som påstås göra intrång i en firma (*föreläggande om avbrytande*), om det inte kan anses oskäligt med hänsyn till rättigheterna för den som använder firman eller med hänsyn till mellanhänders eller ensamrättsinnehavarens rättigheter.

Innan talan enligt 18 § 2 mom. väcks kan den domstol som avses i denna paragraf på yrkande av innehavaren av ensamrätt meddela ett föreläggande om avbrytande, om förutsättningar enligt 1 mom. finns för det och om det är uppenbart att ensamrättsinnehavarens rättigheter annars allvarligt äventyras. Domstolen skall bereda den mot vilken föreläggande begärs och den som påstås göra intrång i rätten till en firma tillfälle att bli hörda. I övrigt tillämpas 8 kap. i rättegångsbalken på behandlingen av ärendet. Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av detta moment förfaller, om inte talan enligt 18 § 2 mom. väcks inom en månad från föreläggandet.

Domstolen kan på begäran meddela det föreläggande om avbrytande som avses i 2 mom. interimistiskt utan att höra den som påstås ha gjort ett intrång, om ärendets

brådskande natur nödvändigtvis kräver det. Föreläggandet är i kraft tills något annat bestäms. Den som påstås ha gjort ett intrång skall utan dröjsmål efter att föreläggandet har meddelats beredas tillfälle att bli hörd.

Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av denna paragraf får inte äventyra tredje mans rätt att sända och ta emot meddelanden. Ett föreläggande om avbrytande träder i kraft när sökanden ställer en sådan säkerhet hos utmätningssmannen som avses i 7 kap. 16 § i utsökningslagen (37/1895), om inget annat följer av 7 kap. 7 § i rättegångsbalken.

Den som begärt föreläggande om avbrytande skall ersätta den som meddelats föreläggande liksom också den som påstås ha gjort intrång, vars anslutning har använts för att göra det påstådda intrånget i firman, för den skada som orsakas av att föreläggandet verkställs samt för kostnaderna i ärendet, om talan enligt 18 § 2 mom. förkastas eller föreläggandet om avbrytande förfaller med stöd av 2 mom. När en talan om ersättning av skada och kostnader väcks skall 7 kap. 12 § i rättegångsbalken iakttas.

Ersättnings- och gottgörelseskyldighet

23 §

En näringsidkare inom vars näringsverksamhet i annans rätt till firma uppsåtligt eller av oaktsamhet gjorts intrång är skyldig att till den vars rätt kränkts betala en skälig gottgörelse för användningen av firman samt att ersätta den skada som

intrånget medfört. Om oaktsamheten är endast lindrig, kan skadeståndet jämkas.

Om det inte heller är fråga om oaktsamhet, är den som gjort intrång skyldig att betala en skälig gottgörelse för användningen av firman.

Gottgörelse och ersättning för skadan kan yrkas endast för de fem senaste åren innan talan väcktes. För en skada i fråga om vilken talan inte har väckts inom denna tid är rätten till gottgörelse och ersättning förlorad.

23 a §

Domstolen kan i ett tvistemål som gäller intrång i en firma på yrkande av käranden ge denne tillstånd att på svarandens bekostnad vidta lämpliga åtgärder för att sprida uppgifter om en laga kraft vunnen dom i vilken svaranden har konstaterats ha gjort intrång i rätten till en firma, om inte spridningen av uppgifterna har begränsats i någon annan lag. Vid prövningen av om tillstånd skall ges och om innehållet i det skall domstolen beakta den allmänna betydelsen av offentliggörandet, intrångets

art och omfattning, de kostnader som offentliggörandet medför och andra motsvarande omständigheter.

Domstolen fastställer ett maximibelopp för de skäliga kostnader för offentliggörande som svaranden skall ersätta. Käranden skall offentliggöra uppgifter om domen inom en av domstolen utsatt tid räknat från den tidpunkt då den laga kraft vunna domen gavs. Rätten att få ersättning för kostnaderna går i annat fall förlorad.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Denna lags 18 a § tillämpas också på tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande.

På intrång som gjorts före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 23 § i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

På tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 23 a § i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

6.

Lag**om ändring av lagen om växtförädlarrätt**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 21 augusti 1992 om växtförädlarrätt (789/1992) 31 § 2—4 mom. samt
fogas till lagen nya 29 a och 33 a § som följer:

29 a §

Föreläggande om avbrytande för en mellanhand. När domstolen behandlar talan enligt 29 § kan den på yrkande av innehavaren av en växtförädlarrätt vid vite förordna att administratören av en sändare, server eller någon annan anordning eller någon annan tjänstelevererande mellanhand avbryter den användning som påstås ha gjort intrång i växtförädlarrätten (föreläggande om avbrytande), om det inte kan anses oskäligt med hänsyn till rättigheterna för den person som påstås göra intrång i växtförädlarrätten eller med hänsyn till mellanhänders eller växtförädlarrättsinnehavarens rättigheter.

Innan talan enligt 29 § väcks kan den domstol som avses i denna paragraf på yrkande av innehavaren av växtförädlarrätt meddela ett föreläggande om avbrytande, om förutsättningar enligt 1 mom. finns för det och om det är uppenbart att rättsinnehavarens rättigheter annars allvarligt äventyras. Domstolen skall bereda den mot vilken föreläggande begärs och den som påstås göra intrång i en växtförädlarrätt tillfälle att bli hörda. I övrigt tillämpas 8 kap. i rättegångsbalken på behandlingen av ärendet. Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av detta moment förfaller, om inte talan enligt 29 § väcks inom en månad från föreläggandet.

Domstolen kan på begäran meddela det föreläggande om avbrytande som avses i 2 mom. interimistiskt utan att höra den som påstås ha gjort ett intrång, om ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver det. Föreläggandet är i kraft tills något annat bestäms. Den som påstås ha gjort ett intrång

skall utan dröjsmål efter att föreläggandet har meddelats beredas tillfälle att bli heard.

Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av denna paragraf får inte äventyra tredje mans rätt att sända och ta emot meddelanden. Ett föreläggande om avbrytande träder i kraft när sökanden ställer en sådan säkerhet hos utmätningssmannen som avses i 7 kap. 16 § i utskökningslagen (37/1895), om inget annat följer av 7 kap. 7 § i rättegångsbalken.

Den som begärt föreläggande om avbrytande skall ersätta den som meddelats föreläggandet liksom också den som påstås ha gjort ett intrång, vars anslutning har använts för att göra det påstådda intrånget i växtförädlarrätten, för den skada som orsakas av att föreläggandet verkställs samt för kostnaderna i ärendet, om talan enligt 29 § förkastas eller föreläggandet om avbrytande förfaller med stöd av 2 mom. När en talan om ersättning av skada och kostnader väcks skall 7 kap. 12 § i rättegångsbalken iakttas.

31 §

Om intrånget i växtförädlarrätten eller överträdelsen av 22 §, som gäller användning av sortnamn, inte skett uppsåtligt och inte beror på vårdslöshet, är den som gjort intrång skyldig att betala en skälig gottgörelse till innehavaren av förädlarrätten för utnyttjandet av sortnamnet.

På grund av intrång i växtförädlarrätten eller överträdelse av 22 § om användning av sortnamn kan gottgörelse och skadestånd yrkas endast för de fem senaste åren innan talan väcktes.

Om växtförädlarrätten har förklarats ogiltig genom en dom som vunnit laga kraft kan gottgörelse eller skadestånd inte yrkas.

33 a §

Offentliggörande av en dom. Domstolen kan i ett tvistemål som gäller intrång i växförädlarrätten på yrkande av käranden ge denne tillstånd att på svarandens bekostnad vidta lämpliga åtgärder för att sprida uppgifter om en laga kraft vunnen dom i vilken svaranden har konstaterats ha gjort intrång i en växtförädlarrätt, om inte spridningen av uppgifterna har begränsats i någon annan lag. Vid prövningen av om tillstånd skall ges och om innehållet i det skall domstolen beakta den allmänna betydelsen av offentliggörandet, intrångets art och omfattning, de kostnader som offentliggörandet medför och andra motsvarande omständigheter.

Domstolen fastställer ett maximibelopp för de skäligen kostnader för offentliggörande som svaranden skall ersätta. Käranden skall offentliggöra uppgifter om domen inom en av domstolen utsatt tid räknat från den tidpunkt då den laga kraft vunna domen gavs. Rätten att få ersättning för kostnaderna går i annat fall förlorad.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Denna lags 29 a § tillämpas också på tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande.

På intrång som gjorts före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 31 § 2—4 mom. i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

På tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 33 a § i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

7.

Lag**om ändring av patentlagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i patentlagen av den 15 december 1967 (550/1967) 61 § 1 mom., sådant det lyder i lag 243/1997 samt
 fogas till lagen en ny 57 b och 60 a § som följer:

57 b §

När domstolen behandlar en talan enligt 57 § kan den på yrkande av patenthavaren vid vite förordna att administratören av en sändare, server eller någon annan sådan anordning eller någon annan tjänstelevererande mellanhand avbryter den användning som påstås göra intrång i ett patent (*föreläggande om avbrytande*), om det inte kan anses oskäligt med hänsyn till rättigheterna för den person som påstås ha gjort intrång i patentet eller med hänsyn till mellanhanders eller patenthavarens rättigheter.

Innan talan enligt 57 § väcks kan den domstol som avses i denna paragraf på yrkande av patenthavaren meddela ett föreläggande om avbrytande, om förutsättningar enligt 1 mom. finns för det och om det är uppenbart att patenthavarens rättigheter annars allvarligt äventyras. Domstolen skall bereda den mot vilken föreläggande begärs och den som påstås ha gjort intrång i patentet tillfälle att bli hörda. I övrigt tillämpas 8 kap. i rättegångsbalken på behandlingen av ärendet. Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av detta moment förfaller, om inte talan enligt 57 § väcks inom en månad från föreläggandet.

Domstolen kan på begäran meddela det föreläggande om avbrytande som avses i 2 mom. interimistiskt utan att höra den som påstås ha gjort intrånget, om ärendets brådska natur nödvändigtvis kräver det. Föreläggandet är i kraft tills något annat

bestäms. Den som påstås ha gjort ett intrång skall utan dröjsmål efter att föreläggandet har meddelats beredas tillfälle att bli heard.

Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av denna paragraf får inte äventyra tredje mans rätt att sända och ta emot meddelanden. Ett föreläggande om avbrytande träder i kraft när sökanden ställer en sådan säkerhet hos utmätningsmannen som avses i 7 kap. 16 § i utsökningsslagen (37/1895), om inget annat följer av 7 kap. 7 § i rättegångsbalken.

Den som begärt föreläggande om avbrytande skall ersätta den som meddelats föreläggandet liksom också den som påstås göra ett intrång, vars anslutning har använts för att göra det påstådda intrånget i patentet, för den skada som orsakas av att föreläggandet verkställs samt för kostnaderna i ärendet, om talan enligt 57 § förkastas eller föreläggandet om avbrytande förfaller med stöd av 2 mom. När talan om ersättning av skada och kostnader väcks skall 7 kap. 12 § i rättegångsbalken iakttas.

60 a §

Domstolen kan i ett tvistemål som gäller intrång i ett patent på yrkande av käranden ge denne tillstånd att på svarandens bekostnad vidta lämpliga åtgärder för att sprida uppgifter om en laga kraft vunnen dom i vilken svaranden har konstaterats ha gjort intrång i patentet, om inte spridningen av uppgifterna har begränsats i någon annan lag. Vid prövningen av om tillstånd skall ges och om innehållet i det skall domstolen beakta

den allmänna betydelsen av offentliggörandet, intrångets art och omfattning, de kostnader som offentliggörandet medför och andra motsvarande omständigheter.

Domstolen fastställer ett maximibelopp för de skäligen kostnader för offentliggörande som svaranden skall ersätta. Käranden skall offentliggöra uppgifter om domen inom en av domstolen utsatt tid räknat från den tidpunkt då den laga kraft vunna domen gavs. Rätten att få ersättning för kostnaderna går i annat fall förlorad.

61 §

Har ett patent upphävts genom ett beslut som har vunnit laga kraft eller förklarats

ogiltigt genom en dom som har vunnit laga kraft, kan straff, ersättning eller någon annan påföljd som föreskrivs i 57, 57 a, 57 b, 58—60 och 60 a § inte dömas ut.

—————
Denna lag träder i kraft den 200 .

Denna lags 57 b och 61 § tillämpas också på tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande. När 61 § tillämpas iakttas härvid dock i fråga om 60 a § det som i 3 mom. föreskrivs om tillämpningen av 60 a §.

På tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 60 a § i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

8.

Lag**om ändring av mönsterrättslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till mönsterrättslagen av den 12 mars 1971 (221/1971) nya 35 a och 36 a § som följer:

35 a §

När domstolen behandlar talan enligt 35 § kan den på yrkande av innehavaren av mönsterrätt vid vite förordna att administratören av en sändare, server eller någon annan sådan anordning eller någon annan tjänstelevererande mellanhand avbryter användning som påstås göra intrång i mönsterrätten (*föreläggande om avbrytande*), om det inte kan anses oskäligt med hänsyn till rättigheterna för den person som påstås ha gjort intrång i mönsterrätten eller med hänsyn till mellanhänders eller mönsterrättsinnehavares rättigheter.

Innan talan enligt 35 § väcks kan den domstol som avses i denna paragraf på yrkande av innehavaren av mönsterrätten meddela ett föreläggande om avbrytande, om förutsättningar enligt 1 mom. finns för det och om det är uppenbart att mönsterrättsinnehavarens rättigheter annars allvarligt äventyras. Domstolen skall bereda den mot vilken föreläggande begärs och den som påstås göra intrång i mönsterrätten tillfälle att bli hörda. I övrigt tillämpas 8 kap. i rättegångsbalken på behandlingen av ärendet. Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av detta moment förfaller, om inte talan enligt 35 § väcks inom en månad från föreläggandet.

Domstolen kan på begäran meddela det föreläggande om avbrytande som avses i 2 mom. interimistiskt utan att höra den som påstås ha gjort intrånget, om ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver det. Föreläggandet är i kraft tills något annat bestäms. Den som påstås ha gjort ett intrång

skall utan dröjsmål efter att föreläggandet har meddelats beredas tillfälle att bli heard.

Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av denna paragraf får inte äventyra tredje mans rätt att sända och ta emot meddelanden. Ett föreläggande om avbrytande träder i kraft när sökanden ställer en sådan säkerhet hos utmätningssmannen som avses i 7 kap. 16 § i utsökningslagen (37/1895), om inget annat följer av 7 kap. 7 § i rättegångsbalken.

Den som begärt föreläggande om avbrytande skall ersätta den som meddelats föreläggandet liksom också den som påstås ha gjort intrånget, vars anslutning har använts för att göra det påstådda intrånget i mönstret, för den skada som orsakas av att föreläggandet verkställs samt för kostnaderna i ärendet, om talan enligt 35 § förkastas eller föreläggandet om avbrytande förfaller med stöd av 2 mom. När en talan om ersättning av skada och kostnader väcks skall 7 kap. 12 § i rättegångsbalken iakttas.

36 a §

Domstolen kan i ett tvistemål som gäller intrång i en mönsterrätt på yrkande av kändanden ge denne tillstånd att på svarandens bekostnad vidta lämpliga åtgärder för att sprida uppgifter om en laga kraft vunnit dom i vilken svaranden har konstaterats ha gjort intrång i en mönsterrätt, om inte spridningen av uppgifterna har begränsats i någon annan lag. Vid prövningen av om tillstånd skall ges och om innehållet i det skall domstolen beakta den allmänna betydelsen av offentliggörandet, intrångets

art och omfattning, de kostnader som offentliggörandet medför och andra motsvarande omständigheter.

Domstolen fastställer ett maximibelopp för de skäliga kostnader för offentliggörande som svaranden skall ersätta. Käranden skall offentliggöra uppgifter om domen inom en av domstolen utsatt tid räknat från den tidpunkt då den laga kraft vunna domen gavs. Rätten att få ersättning för kostnaderna går i

annat fall förlorad.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Denna lags 35 a § tillämpas också på tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande.

På tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 36 a § i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

9.

Lag

om ändring av lagen om nyttighetsmodellrätt

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen den 10 maj 1991 om nyttighetsmodellrätt (800/1991) nya 36 a och 38 a §
som följer:

36 a §

När domstolen behandlar talan enligt 36 § kan den på yrkande av innehavaren av en nyttighetsmodellrätt vid vite förordna att administratören av en sändare, server eller någon annan sådan anordning eller någon annan tjänstelevererande mellanhand avbryter användning som påstås göra intrång i en nyttighetsmodellrätt (*föreläggande om avbrytande*), om det inte kan anses oskäligt med hänsyn till rättigheterna för den person som påstås ha gjort intrång i mönsterrätten eller med hänsyn till mellanhänders eller nyttighetsmodellrättsinnehavarens rättigheter.

Innan talan enligt 36 § väcks kan den domstol som avses i denna paragraf på yrkande av innehavaren av nyttighetsmodellrätten meddela ett föreläggande om avbrytande, om förutsättningar enligt 1 mom. finns för det och om det är uppenbart att nyttighetsmodellrättsinnehavarens rättigheter annars allvarligt äventyras. Domstolen skall bereda den mot vilken föreläggande begärs och den som påstås ha gjort intrång i en nyttighetsmodellrätt tillfälle att bli hörda. I övrigt tillämpas 8 kap. i rättegångsbalken på behandlingen av ärendet. Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av detta moment förfaller, om inte talan enligt 36 § väcks inom en månad från föreläggandet.

Domstolen kan på begäran meddela det föreläggande om avbrytande som avses i 2 mom. interimistiskt utan att höra den som påstås ha gjort intrånget, om ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver det.

Föreläggandet är i kraft tills något annat bestäms. Den som påstås ha gjort ett intrång skall utan dröjsmål efter att föreläggandet har meddelats beredas tillfälle att bli hörd.

Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av denna paragraf får inte äventyra tredje mans rätt att sända och ta emot meddelanden. Ett föreläggande om avbrytande träder i kraft när sökanden ställer en sådan säkerhet hos utmätningssmannen som avses i 7 kap. 16 § i utsökningslagen (37/1895), om inget annat följer av 7 kap. 7 § i rättegångsbalken.

Den som begärt föreläggande om avbrytande skall ersätta den som meddelats föreläggandet liksom också den som påstås ha gjort ett intrång, vars anslutning har använts för att göra det påstådda intrånget i nyttighetsmodellrätten, för den skada som orsakas av att föreläggandet verkställs samt för kostnaderna i ärendet, om talan enligt 36 § förkastas eller föreläggandet om avbrytande förfaller med stöd av 2 mom. När en talan om ersättning av skada och kostnader väcks skall 7 kap. 12 § i rättegångsbalken iakttas.

38 a §

Domstolen kan i ett tvistemål som gäller intrång i en nyttighetsmodellrätt på yrkande av käranden ge denne tillstånd att på svarandens bekostnad vidta lämpliga åtgärder för att sprida uppgifter om en laga kraft vunnen dom i vilken svaranden har konstaterats ha gjort intrång i en nyttighetsmodellrätt, om inte spridningen av uppgifterna har begränsats i någon annan lag. Vid prövningen av om tillstånd skall ges och

om innehållet i det skall domstolen beakta den allmänna betydelsen av offentliggörandet, intrångets art och omfattning, de kostnader som offentliggörandet medför och andra motsvarande omständigheter.

Domstolen fastställer ett maximibelopp för de skäligen kostnader för offentliggörande som svaranden skall ersätta. Käranden skall offentliggöra uppgifter om domen inom en av domstolen utsatt tid räknat från den tidpunkt då den laga kraft vunna domen gavs.

Rätten att få ersättning för kostnaderna går i annat fall förlorad.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Denna lags 36 a § tillämpas också på tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande.

På tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 38 a § i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

Helsingfors den 31 mars 2006

Republikens President

TARJA HALONEN

Handels- och industriminister *Mauri Pekkarinen*

1.**Lag****om ändring av lagen om säkerställande av bevisning i tvistemål som gäller immateriella rättigheter**

I enlighet med riksdagens beslut fogas till 1 § i lagen av den 7 april 2000 om säkerställande av bevisning i tvistemål som gäller immateriella rättigheter (344/2000) ett nytt 3 mom. samt till lagen en ny 7 a § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

I 7 a § i denna lag föreskrivs om rätt till information i ett tvistemål som avses i 1 mom.

7 a §

Rätt till information i tvistemål. Domstolen kan vid en rättegång i ett tvistemål som gäller kränkning av immateriella rättigheter om vilka föreskrivs i de lagar som avses i 1 § 1 mom. på begäran av käranden ålägga en svarande, som har konstaterats kränka en sådan rätt i kommersiell skala att ge nödvändig information om ursprung och distributionskanaler för de varor eller tjänster som har kränkt rätten. Ett åläggande får dock inte ges, om det skulle orsaka svaranden oskälig olägenhet jämfört med betydelsen av informationen.

Information som avses i 1 mom. är

1) namn och adress i fråga om varornas eller tjänsternas producenter, tillverkare, distributörer, leverantörer, innehavare samt grossister och detaljister,

2) uppgifter om mängden av och de priser som fått för producerade, tillverkade, levererade, mottagna eller beställda varor eller tjänster.

Domstolen kan vid vite ålägga svaranden att ge den information som avses i denna paragraf. Domstolen bestämmer hur informationen skall ges. I fråga om en

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

svarandes skyldighet eller rätt att trots åläggande vägra yppa en omständighet gäller det som i 17 kap. i rättegångsbalken föreskrivs om vittne.

*Denna lag träder i kraft den 200 .
På tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.*

2.

Lag**om ändring av upphovsrättslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i upphovsrättslagen av den 8 juli 1961 (404/1961) 60 och 60 c §, sådana de lyder i lag 821/2005, samt
fogas till lagen en ny 56 g och 59 a § samt före vardera en ny mellanrubrik som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse**Förbud mot kränkning*

56 g §

Om någon kränker upphovsrätten, får domstolen förbjuda denne att fortsätta eller upprepa handlingen.

Offentliggörande av en dom

59 a §

Domstolen kan i ett tvistemål som gäller kränkning av upphovsrätten på yrkande av käranden ge denne tillstånd att på svarandens bekostnad vidta lämpliga åtgärder för att sprida uppgifter om en laga kraft vunnen dom i vilken svaranden har konstaterats ha kränkt upphovsrätten, om inte spridningen av uppgifterna har begränsats i någon annan lag. Vid prövningen av om tillstånd skall ges och om innehållet i det skall domstolen beakta den allmänna betydelsen av offentliggörandet, kränkningens art och omfattning, de kostnader som offentliggörandet medför och andra motsvarande omständigheter.

Domstolen fastställer ett maximibelopp för de skäliga kostnader för offentliggörande som svaranden skall ersätta. Käranden skall offentliggöra uppgifterna om domen inom en av domstolen utsatt tid räknat från den tidpunkt då den laga kraft vunna domen gavs. Rätten att få ersättning för kostnaderna går i annat fall förlorad.

60 §

Bestämmelserna i 56 a, 56 e, 56 f och 57—

60 §

Det som föreskrivs i 56 a, 56 e—56 g,

Gällande lydelse

59 § tillämpas på motsvarande sätt på en rättighet som skyddas enligt 5 kap.

60 c §

När domstolen behandlar talan enligt 60 b § kan den på yrkande av upphovsmannen eller dennes företrädare förordna att administratören av en sändare, server eller någon annan sådan anordning eller någon annan tjänstelevererande mellanhand vid vite avbryter åtgärderna som gör material som påstås kränka upphovsrätten tillgängligt för allmänheten (*föreläggande om avbrytande*), om det inte kan anses oskäligt med hänsyn till rättigheterna för den person som gjort materialet tillgängligt för allmänheten eller med hänsyn till mellanhänders eller upphovsmannens rättigheter.

Innan talan enligt 60 b § väcks kan domstolen på yrkande av upphovsmannen eller dennes företrädare meddela ett föreläggande om avbrytande, om förutsättningar enligt 1 mom. finns för det och om det är uppenbart att upphovsmannens rättigheter annars allvarligt äventyras. Domstolen skall bereda den mot vilken föreläggande begärs och den som gör material som påstås kränka upphovsrätten tillgängligt för allmänheten tillfälle att bli hörda. I övrigt tillämpas 8 kap. i rättegångsbalken på behandlingen av ärendet. Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av detta moment förfaller, om inte talan enligt 60 b § väcks inom en månad från föreläggandet.

Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av denna paragraf får inte äventyra tredje mans rätt att sända och ta emot meddelanden.

Föreslagen lydelse

57—59 och 59 a § tillämpas på motsvarande sätt på en rätt som skyddas enligt bestämmelserna i 5 kap.

60 c §

När domstolen behandlar talan enligt 60 b § kan den på yrkande av upphovsmannen eller dennes företrädare vid vite förordna att administratören av en sändare, server eller någon annan sådan anordning eller någon annan tjänstelevererande mellanhand avbryter åtgärderna som gör material som påstås kränka upphovsrätten tillgängligt för allmänheten (*föreläggande om avbrytande*), om det inte kan anses oskäligt med hänsyn till rättigheterna för den person som gjort materialet tillgängligt för allmänheten eller med hänsyn till mellanhänders eller upphovsmannens rättigheter.

Innan talan enligt 60 b § väcks kan den domstol som avses i den paragrafen på yrkande av upphovsmannen eller dennes företrädare meddela ett föreläggande om avbrytande, om förutsättningar enligt 1 mom. finns för det och om det är uppenbart att upphovsmannens rättigheter annars allvarligt äventyras. Domstolen skall bereda den mot vilken föreläggande begärs och den som gör material som påstås kränka upphovsrätten tillgängligt för allmänheten tillfälle att bli hörda. I övrigt tillämpas 8 kap. i rättegångsbalken på behandlingen av ärendet. Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av detta moment förfaller, om inte talan enligt 60 b § väcks inom en månad från föreläggandet.

Domstolen kan på begäran meddela det föreläggande om avbrytande som avses i 2 mom. interimistiskt utan att höra den som påstås ha gjort en kränkning, om ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver det. Föreläggandet är i kraft tills något annat bestäms. Den som påstås ha gjort en kränkning skall utan dröjsmål efter att föreläggandet har meddelats beredas tillfälle att bli hörd.

Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av denna paragraf får inte äventyra tredje mans rätt att sända och ta emot meddelanden. *Ett föreläggande om avbrytande träder i kraft när sökanden ställer en sådan säkerhet hos*

Den som begärt föreläggande om avbrytande skall ersätta den som meddelats föreläggande liksom också innehavaren av den berörda teleanslutningen för den skada som orsakas av att föreläggandet verkställs samt för utgifterna i ärendet, om talan enligt 60 b § förkastas eller föreläggande om avbrytande förfaller med stöd av 2 mom.

utmätningssmannen som avses i 7 kap. 16 § i utsökningslagen (37/1895), om inget annat följer av 7 kap. 7 § i rättegångsbalken.

Den som begärt föreläggande om avbrytande skall ersätta den som meddelats föreläggandet liksom också *den som påstås ha gjort en kränkning* för den skada som orsakas av att föreläggandet verkställs samt för kostnaderna i ärendet, om talan enligt 60 b § förkastas eller föreläggandet om avbrytande förfaller med stöd av 2 mom. *När en talan om ersättning av skada och kostnader väcks skall 7 kap. 12 § i rättegångsbalken iakttas.*

Denna lag träder i kraft den 200.

På tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 56 g och 59 a § i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

Denna lags 60 och 60 c § tillämpas också på tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande. När 60 § tillämpas iakttas härvid dock i fråga om 56 g och 59 a § det som i 2 mom. föreskrivs om tillämpningen av 56 g och 59 a §.

3.

Lag**om ändring av varumärkeslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i varumärkeslagen av den 10 januari 1964 (7/1964) 38 och 40 § samt
fogas till lagen en ny 41 a och 48 a § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse***7 kap.****7 kap.****Påföljd av intrång i varumärkesrätt****Påföljd av intrång i varumärkesrätt**

38 §

38 §

Gör någon intrång i den rätt, som enligt denna lag tillkommer innehavare av varukännetecken, må han, där ej särskilda skäl däremot äro, av domstol förbjudas att fortsätta eller upprepa handlingen.

Gör någon intrång i rätten till ett varukännetecken, kan domstolen förbjuda denne att fortsätta eller upprepa handlingen.

Har intrånget gjorts uppsåtligen eller av oaktsamhet, vare den, som blivit kränkt, berättigad att av den skyldige erhålla ersättning för all den skada han lidit. Föreligger endast ringa oaktsamhet, äger domstol dock jämka skadeståndet efter vad skäligt prövas.

Den som gör intrång i rätten till ett varukännetecken uppsåtligen eller av oaktsamhet är skyldig att betala den som blivit kränkt en skälig gottgörelse för användningen av tecknet samt ersättning för all skada som intrånget orsakar. Om oaktsamheten endast är obetydlig, kan ersättningen för skadan jämkas.

Även om oaktsamhet ej kan läggas den till last, som gjort intrånget, äger domstol, därest det med hänsyn till svarandens tillgångar och övriga omständigheter prövas skäligt, ålägga denne att till den, som blivit kränkt, utgiva genom intrånget erhållen vinst, dock högst för de tre senaste åren.

Är det inte fråga om oaktsamhet, är den som gör intrång skyldig att betala en skälig gottgörelse för användningen av tecknet.

40 §

40 §

Talan om ersättning enligt 38 § skall väckas inom tre år från det vederbörande fått kännedom om intrånget och om den, som gjort intrånget, dock icke senare än inom tio år från det intrånget skett.

Talan om gottgörelse och ersättning för skada kan med stöd av 38 § yrkas endast för de fem senaste åren innan talan väcktes. Rätten till gottgörelse och ersättning för en skada går förlorad, om talan inte har väckts inom nämnda tid.

Utan hinder av vad i 1 mom. sägs må, där fråga är om registrerat varumärke, talan föras om intrång som skett före registreringsdagen, såframt talan väckes inom ett år från nämnda dag.

När det är fråga om ett varumärke som skyddats genom registrering, kan dock gottgörelse och ersättning för skada yrkas med anledning av ett intrång som gjorts före registreringsdagen, om talan väcks

inom ett år från registreringsdagen.

41 a §

Domstolen kan i ett tvistemål som gäller intrång i ett varumärke på yrkande av käranden ge denne tillstånd att på svarandens bekostnad vidta lämpliga åtgärder för att sprida uppgifter om en laga kraft vunnen dom i vilken svaranden har konstaterats ha gjort intrång i varumärkesrätten, om inte spridningen av uppgifterna har begränsats i någon annan lag. Vid prövningen av om tillstånd skall ges och om innehållet i det skall domstolen beakta den allmänna betydelsen av offentliggörandet, intrångets art och omfattning, de kostnader som offentliggörandet medför och andra motsvarande omständigheter.

Domstolen fastställer ett maximibelopp för de skäliga kostnader för offentliggörande som svaranden skall ersätta. Käranden skall offentliggöra uppgifter om domen inom en av domstolen utsatt tid räknat från den tidpunkt då den laga kraft vunna domen gavs. Rätten att få ersättning för kostnaderna går i annat fall förlorad.

48 a §

När domstolen behandlar talan enligt 38 § kan den på yrkande av innehavaren av en varumärkesrätt vid vite förordna att administratören av en sändare, server eller någon annan sådan anordning eller någon annan tjänstelevererande mellanhand avbryter den användning som påstås göra intrång i varumärket (föreläggande om avbrytande), om det inte kan anses oskäligt med hänsyn till rättigheterna för den som påstås göra intrång i varumärket eller med hänsyn till mellanhänders eller varumärkesrättshavarens rättigheter.

Innan talan enligt 38 § väcks kan den domstol som avses i denna paragraf på yrkande av innehavaren av en varumärkesrätt meddela ett föreläggande om avbrytande, om förutsättningar enligt 1 mom. finns för det och om det är uppenbart att varumärkesrättsinnehavarens rättigheter annars allvarligt äventyras. Domstolen skall bereda den mot vilken

föreläggande begärs och den som påstås göra intrång i rätten till ett varukännetecken tillfälle att bli hörda. I övrigt tillämpas 8 kap. i rättegångsbalken på behandlingen av ärendet. Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av detta moment förfaller, om inte talan enligt 38 § väcks inom en månad från föreläggandet.

Domstolen kan på begäran meddela det föreläggande om avbrytande som avses i 2 mom. interimistiskt utan att höra den som påstås ha gjort intrång, om ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver det. Föreläggandet är i kraft tills något annat bestäms. Den som påstås ha gjort intrång skall utan dröjsmål efter att föreläggandet har meddelats beredas tillfälle att bli hörd.

Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av denna paragraf får inte äventyra tredje mans rätt att sända eller ta emot meddelanden. Ett föreläggande om avbrytande träder i kraft när sökanden ställer en sådan säkerhet hos utmättningsmannen som avses i 7 kap. 16 § i utskökningslagen (37/1895), om inget annat följer av 7 kap. 7 § i rättegångsbalken.

Den som begärt ett föreläggande om avbrytande skall ersätta den som meddelats föreläggandet liksom också den som påstås ha gjort intrång, vars anslutning har använts för att göra det påstådda intrånget i varumärket, för den skada som orsakas av att föreläggandet verkställs samt för kostnaderna i ärendet, om talan enligt 38 § förkastas eller föreläggandet om avbrytande förfaller med stöd av 2 mom. När en talan om ersättning av en skada och kostnader väcks skall 7 kap. 12 § i rättegångsbalken iakttas.

Denna lag träder i kraft den 200 .

På intrång som gjorts före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 38 och 40 § i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

På tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 41 a § i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

Denna lags 48 a § tillämpas också på tvistemål som inletts före denna lags

4.

Lag**om ändring av lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar**

I enlighet med riksdagens beslut
 ändras rubriken för 6 kap., och
 fogas till lagen av den 11 januari 1991 om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar (32/1991) nya 37 a och 37 b §, till 38 § ett nytt 2 mom., varvid de nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., samt till lagen en ny 40 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.**6 kap.****Straff- och ersättningsstadganden****Straff, ersättningar och säkerhetsåtgärder**

37 a §

Förbud mot intrång. Om någon kränker den ensamrätt som gäller ett kretsmönster, kan domstolen förbjuda denne att fortsätta eller upprepa handlingen.

37 b §

Föreläggande om avbrytande för en mellanhand. När domstolen behandlar talan enligt 37 a § kan den på yrkande av innehavaren av en ensamrätt vid vite förordna att administratören av en sändare, server eller någon annan sådan anordning eller någon annan tjänstelevererande mellanhand avbryter den användning som påstås göra intrång i ett kretsmönster (föreläggande om avbrytande), om det inte kan anses oskäligt med hänsyn till rättigheterna för den person som påstås ha gjort intrång i kretsmönstret eller med hänsyn till mellanhänders och ensamrättsinnehavarens rättigheter.

Innan talan enligt 37 a § väcks kan den domstol som avses i denna paragraf på yrkande av innehavaren av ensamrätten meddela ett föreläggande om avbrytande, om förutsättningar enligt 1 mom. finns för det och om det är uppenbart att ensamrättsinnehavarens rättigheter annars allvarligt äventyras. Domstolen skall bereda den mot vilken föreläggande begärs och den som påstås göra intrång i den ensamrätt som gäller ett kretsmönster

tillfälle att bli hörda. I övrigt tillämpas 8 kap. i rättegångsbalken på behandlingen av ärendet. Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av detta moment förfaller, om inte talan enligt 37 a § väcks inom en månad från föreläggandet.

Domstolen kan på begäran meddela det föreläggande om avbrytande som avses i 2 mom. interimistiskt utan att höra den som påstås ha gjort intrång, om ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver det. Föreläggandet är i kraft tills något annat bestäms. Den som påstås ha gjort ett intrång skall utan dröjsmål efter att föreläggandet har meddelats beredas tillfälle att bli hörd.

Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av denna paragraf får inte äventyra tredje mans rätt att sända och ta emot meddelanden. Ett föreläggande om avbrytande träder i kraft när sökanden ställer en sådan säkerhet hos utmätningssmannen som avses i 7 kap. 16 § i utsökningsslagen (37/1895), om inget annat följer av 7 kap. 7 § i rättegångsbalken.

Den som begärt ett föreläggande om avbrytande skall ersätta den som meddelats föreläggandet liksom också den som påstås ha gjort ett intrång, vars anslutning har använts för att göra det påstådda intrånget i kretsmönstret, för den skada som orsakas av att föreläggandet verkställs samt för kostnaderna i ärendet, om talan enligt 37 a § förkastas eller föreläggandet om avbrytande förfaller med stöd av 2 mom. När en talan om ersättning av skada och kostnader väcks skall 7 kap. 12 § i rättegångsbalken iakttas.

38 §

Om det inte heller är fråga om oaktamhet, är den som gjort ett intrång skyldig att betala en skälig gottgörelse för användningen av kretsmönstret.

Offentliggörande av en dom. Domstolen kan i ett tvistemål som gäller kränkning av ensamrätten till ett kretsmönster på yrkande av käranden ge denne tillstånd att på svarandens bekostnad vidta lämpliga åtgärder för att sprida uppgifter om en laga kraft vunnen dom i vilken svaranden har konstaterats ha kränkt ensamrätten till ett kretsmönster, om inte spridningen av uppgifterna har begränsats i någon annan lag. Vid prövningen av om tillstånd skall ges och om innehållet i det skall domstolen beakta den allmänna betydelsen av offentliggörandet, kränkningens art och omfattning, de kostnader som offentliggörandet medför och andra motsvarande omständigheter.

Domstolen fastställer ett maximibelopp för de skäligen kostnader för offentliggörande som svaranden skall ersätta. Käranden skall offentliggöra uppgifter om domen inom en av domstolen utsatt tid räknat från den tidpunkt då den laga kraft vunna domen gavs. Rätten att få ersättning för kostnaderna går i annat fall förlorad.

Denna lag träder i kraft den 200 .

På tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 37 a och 40 § i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

På kränkning som skett före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 38 § 2 mom. i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

Denna lags 37 b § tillämpas också på tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande.

5.

Lag**om ändring av firmalagen**

I enlighet med riksdagens beslut
 ändras i firmalagen av den 2 februari 1979 (128/1979) 23 § och mellanrubriken framför den
 samt
 fogas till lagen nya 18 a och 23 a § som följer:

Gällande lydelse

Förbud mot användning av firma

Föreslagen lydelse

Förbud mot användning av firma

18 a §

När domstolen behandlar talan enligt 18 § 2 mom. kan den på yrkande av innehavaren av ensamrätt vid vite förordna att administratören av en sändare, server eller någon annan sådan anordning eller någon annan tjänstelevererande mellanhand avbryter den användning som påstås göra intrång i en firma (föreläggande om avbrytande), om det inte kan anses oskäligt med hänsyn till rättigheterna för den som använder firman eller med hänsyn till mellanhänders eller ensamrättsinnehavarens rättigheter.

Innan talan enligt 18 § 2 mom. väcks kan den domstol som avses i denna paragraf på yrkande av innehavaren av ensamrätt meddela ett föreläggande om avbrytande, om förutsättningar enligt 1 mom. finns för det och om det är uppenbart att ensamrättsinnehavarens rättigheter annars allvarligt äventyras. Domstolen skall bereda den mot vilken föreläggande begärs och den som påstås göra intrång i rätten till en firma tillfälle att bli hörda. I övrigt tillämpas 8 kap. i rättegångsbalken på behandlingen av ärendet. Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av detta moment förfaller, om inte talan enligt 18 § 2 mom. väcks inom en månad från föreläggandet.

Domstolen kan på begäran meddela det föreläggande om avbrytande som avses i 2 mom. interimistiskt utan att höra den som påstås ha gjort ett intrång, om ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver det.

Föreläggandet är i kraft tills något annat bestäms. Den som påstås ha gjort ett intrång skall utan dröjsmål efter att föreläggandet har meddelats beredas tillfälle att bli hörd.

Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av denna paragraf får inte äventyra tredje mans rätt att sända och ta emot meddelanden. Ett föreläggande om avbrytande träder i kraft när sökanden ställer en sådan säkerhet hos utmätningssmannen som avses i 7 kap. 16 § i utsökningsslagen (37/1895), om inget annat följer av 7 kap. 7 § i rättegångsbalken.

Den som begärt föreläggande om avbrytande skall ersätta den som meddelats föreläggande liksom också den som påstås ha gjort intrång, vars anslutning har använts för att göra det påstådda intrånget i firman, för den skada som orsakas av att föreläggandet verkställs samt för kostnaderna i ärendet, om talan enligt 18 § 2 mom. förkastas eller föreläggandet om avbrytande förfaller med stöd av 2 mom. När en talan om ersättning av skada och kostnader väcks skall 7 kap. 12 § i rättegångsbalken iakttas.

Ersättningsskyldighet

23 §

Näringsidkare, inom vars näringsverksamhet i annans rätt till firma uppsåtligen eller av vållande gjorts intrång, är skyldig att ersätta den skada intrånget medfört. Föreligger endast ringa vållande, kan skadeståndet jämkas.

Rätt till skadestånd preskriberas, om ersättningstalan ej väckts inom fem år från skadans uppkomst.

Ersättnings- och gottgörelseskyldighet

23 §

En näringsidkare inom vars näringsverksamhet i annans rätt till firma uppsåtligen eller av oaktsamhet gjorts intrång är skyldig att till den vars rätt kränkts betala en skälig gottgörelse för användningen av firman samt att ersätta den skada som intrånget medfört. Om oaktsamheten är endast lindrig, kan skadeståndet jämkas.

Om det inte är fråga om oaktsamhet, är den som gjort intrång skyldig att betala en skälig gottgörelse för användningen av firman.

Gottgörelse och ersättning för skadan kan yrkas endast för de fem senaste åren innan talan väcktes. För en skada i fråga om vilken talan inte har väckts inom denna tid är rätten till gottgörelse och ersättning förlorad.

23 a §

Domstolen kan i ett tvistemål som gäller intrång i en firma på yrkande av käranden ge denne tillstånd att på svarandens bekostnad vidta lämpliga åtgärder för att sprida uppgifter om en laga kraft vunnen dom i vilken svaranden har konstaterats ha gjort intrång i rätten till en firma, om inte spridningen av uppgifterna har begränsats i någon annan lag. Vid prövningen av om tillstånd skall ges och om innehållet i det skall domstolen beakta den allmänna betydelsen av offentliggörandet, intrångets art och omfattning, de kostnader som offentliggörandet medför och andra motsvarande omständigheter.

Domstolen fastställer ett maximibelopp för de skäliga kostnader för offentliggörande som svaranden skall ersätta. Käranden skall offentliggöra uppgifter om domen inom en av domstolen utsatt tid räknat från den tidpunkt då den laga kraft vunna domen gavs. Rätten att få ersättning för kostnaderna går i annat fall förlorad.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Denna lags 18 a § tillämpas också på tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande.

På intrång som gjorts före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 23 § i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

På tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 23 a § i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

6.

Lag**om ändring av lagen om växtförädlarrätt**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 21 augusti 1992 om växtförädlarrätt (789/1992) 31 § 2—4 mom. samt fogas till lagen nya 29 a och 33 a § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

29 a §

Föreläggande om avbrytande för en mellanhand. När domstolen behandlar talan enligt 29 § kan den på yrkande av innehavaren av en växtförädlarrätt vid vite förordna att administratören av en sändare, server eller någon annan anordning eller någon annan tjänstelevererande mellanhand avbryter den användning som påstås ha gjort intrång i växtförädlarrätten (föreläggande om avbrytande), om det inte kan anses oskäligt med hänsyn till rättigheterna för den person som påstås göra intrång i växtförädlarrätten eller med hänsyn till mellanhänders eller växtförädlarrättsinnehavarens rättigheter.

Innan talan enligt 29 § väcks kan den domstol som avses i denna paragraf på yrkande av innehavaren av växtförädlarrätt meddela ett föreläggande om avbrytande, om förutsättningar enligt 1 mom. finns för det och om det är uppenbart att rättsinnehavarens rättigheter annars allvarligt äventyras. Domstolen skall bereda den mot vilken föreläggande begärs och den som påstås göra intrång i en växtförädlarrätt tillfälle att bli hörda. I övrigt tillämpas 8 kap. i rättegångsbalken på behandlingen av ärendet. Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av detta moment förfaller, om inte talan enligt 29 § väcks inom en månad från föreläggandet.

Domstolen kan på begäran meddela det föreläggande om avbrytande som avses i 2 mom. interimistiskt utan att höra den som påstås ha gjort ett intrång, om ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver det. Föreläggandet är i kraft tills något annat

bestäms. Den som påstås ha gjort ett intrång skall utan dröjsmål efter att föreläggandet har meddelats beredas tillfälle att bli hörd.

Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av denna paragraf får inte äventyra tredje mans rätt att sända och ta emot meddelanden. Ett föreläggande om avbrytande träder i kraft när sökanden ställer en sådan säkerhet hos utmätningsmannen som avses i 7 kap. 16 § i utsökningsslagen (37/1895), om inget annat följer av 7 kap. 7 § i rättegångsbalken.

Den som begärt föreläggande om avbrytande skall ersätta den som meddelats föreläggandet liksom också den som påstås ha gjort ett intrång, vars anslutning har använts för att göra det påstådda intrånget i växtförädlarrätten, för den skada som orsakas av att föreläggandet verkställs samt för kostnaderna i ärendet, om talan enligt 29 § förkastas eller föreläggandet om avbrytande förfaller med stöd av 2 mom. När en talan om ersättning av skada och kostnader väcks skall 7 kap. 12 § i rättegångsbalken iakttas.

31 §

Om intrånget i växtförädlarrätten eller överträdelsen av 22 § om användning av sortnamn inte skett uppsåtligen och inte beror på vårdslöshet är den som gjort intrång i rätten eller brutit mot stadgandena skyldig att betala ersättning endast i den mån det anses skäligt.

På grund av intrång i växtförädlarrätten eller överträdelse av 22 § om användningen av sortnamn kan skadestånd yrkas endast för de fem senaste åren innan talan väcktes.

Om växtförädlarrätten har förklarats ogiltig genom en dom som vunnit laga kraft kan skadestånd inte yrkas.

31 §

Om intrånget i växtförädlarrätten eller överträdelsen av 22 §, som gäller användning av sortnamn, inte skett uppsåtligen och inte beror på vårdslöshet, är den som gjort intrång skyldig att betala en skälig gottgörelse till innehavaren av förädlarrätten för utnyttjandet av sortnamnet.

På grund av intrång i växtförädlarrätten eller överträdelse av 22 § om användning av sortnamn kan gottgörelse och skadestånd yrkas endast för de fem senaste åren innan talan väcktes.

Om växtförädlarrätten har förklarats ogiltig genom en dom som vunnit laga kraft kan gottgörelse eller skadestånd inte yrkas.

33 a §

Offentliggörande av en dom. Domstolen kan i ett tvistemål som gäller intrång i växtförädlarrätten på yrkande av käranden ge denne tillstånd att på svarandens

bekostnad vidta lämpliga åtgärder för att sprida uppgifter om en laga kraft vunnen dom i vilken svaranden har konstaterats ha gjort intrång i en växtförädlarrätt, om inte spridningen av uppgifterna har begränsats i någon annan lag. Vid prövningen av om tillstånd skall ges och om innehållet i det skall domstolen beakta den allmänna betydelsen av offentliggörandet, kränkningens art och omfattning, de kostnader som offentliggörandet medför och andra motsvarande omständigheter.

Domstolen fastställer ett maximibelopp för de skäligen kostnader för offentliggörande som svaranden skall ersätta. Käranden skall offentliggöra uppgifter om domen inom en av domstolen utsatt tid räknat från den tidpunkt då den laga kraft vunna domen gavs. Rätten att få ersättning för kostnaderna går i annat fall förlorad.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Denna lags 29 a § tillämpas också på tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande.

På intrång som gjorts före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 31 § 2—4 mom. i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

På tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 33 a § i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

7.

Lag

om ändring av patentlagen

I enlighet med riksdagens beslut
 ändras i patentlagen av den 15 december 1967 (550/1967) 61 § 1 mom., sådant det lyder i
 lag 243/1997 samt
 fogas till lagen en ny 57 b och 60 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

57 b §

När domstolen behandlar en talan enligt 57 § kan den på yrkande av patenthavaren vid vite förordna att administratören av en sändare, server eller någon annan sådan anordning eller någon annan tjänstelevererande mellanhand avbryter den användning som påstås göra intrång i ett patent (föreläggande om avbrytande), om det inte kan anses oskäligt med hänsyn till rättigheterna för den person som påstås ha gjort intrång i patentet eller med hänsyn till mellanhänders eller patenthavarens rättigheter.

Innan talan enligt 57 § väcks kan den domstol som avses i denna paragraf på yrkande av patenthavaren meddela ett föreläggande om avbrytande, om förutsättningar enligt 1 mom. finns för det och om det är uppenbart att patenthavarens rättigheter annars allvarligt äventyras. Domstolen skall bereda den mot vilken föreläggande begärs och den som påstås ha gjort intrång i patentet tillfälle att bli hörda. I övrigt tillämpas 8 kap. i rättegångsbalken på behandlingen av ärendet. Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av detta moment förfaller, om inte talan enligt 57 § väcks inom en månad från föreläggandet.

Domstolen kan på begäran meddela det föreläggande om avbrytande som avses i 2 mom. interimistiskt utan att höra den som påstås ha gjort intrånget, om ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver det. Föreläggandet är i kraft tills något annat bestäms. Den som påstås ha gjort ett intrång skall utan dröjsmål efter att

föreläggandet har meddelats beredas tillfälle att bli hörd.

Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av denna paragraf får inte äventyra tredje mans rätt att sända och ta emot meddelanden. Ett föreläggande om avbrytande träder i kraft när sökanden ställer en sådan säkerhet hos utmätningsmannen som avses i 7 kap. 16 § i utsökningslagen (37/1895), om inget annat följer av 7 kap. 7 § i rättegångsbalken.

Den som begärt föreläggande om avbrytande skall ersätta den som meddelats föreläggandet liksom också den som påstås göra ett intrång, vars anslutning har använts för att göra det påstådda intrånget i patentet, för den skada som orsakas av att föreläggandet verkställs samt för kostnaderna i ärendet, om talan enligt 57 § förkastas eller föreläggandet om avbrytande förfaller med stöd av 2 mom. När talan om ersättning av skada och kostnader väcks skall 7 kap. 12 § i rättegångsbalken iakttas.

60 a §

Domstolen kan i ett tvistemål som gäller intrång i ett patent på yrkande av käranden ge denne tillstånd att på svarandens bekostnad vidta lämpliga åtgärder för att sprida uppgifter om en laga kraft vunnen dom i vilken svaranden har konstaterats ha gjort intrång i patentet, om inte spridningen av uppgifterna har begränsats i någon annan lag. Vid prövningen av om tillstånd skall ges och om innehållet i det skall domstolen beakta den allmänna betydelsen av offentliggörandet, intrångets art och omfattning, de kostnader som offentliggörandet medför och andra motsvarande omständigheter.

Domstolen fastställer ett maximibelopp för de skäligen kostnader för offentliggörande som svaranden skall ersätta. Käranden skall offentliggöra uppgifter om domen inom en av domstolen utsatt tid räknat från den tidpunkt då den laga kraft vunna domen gavs. Rätten att få ersättning för kostnaderna går i annat fall förlorad.

61 §

Har ett patent upphävts genom ett beslut som har vunnit laga kraft eller förklarats ogiltigt genom en dom som har vunnit laga kraft, kan straff, ersättning eller en annan påföljd som stadgas i 57—60 §§ inte dömas ut.

61 §

Har ett patent upphävts genom ett beslut som har vunnit laga kraft eller förklarats ogiltigt genom en dom som har vunnit laga kraft, kan straff, ersättning eller någon annan påföljd som föreskrivs i 57, 57 a, 57 b, 58—60 och 60 a § inte dömas ut.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Denna lags 57 b och 61 § tillämpas också på tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande. När 61 § tillämpas iakttas härvid dock i fråga om 60 a § det som i 3 mom. föreskrivs om tillämpningen av 60 a §.

På tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 60 a § i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

8.

Lag**om ändring av mönsterrättslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till mönsterrättslagen av den 12 mars 1971 (221/1971) nya 35 a och 36 a § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

35 a §

När domstolen behandlar talan enligt 35 § kan den på yrkande av innehavaren av mönsterrätt vid vite förordna att administratören av en sändare, server eller någon annan sådan anordning eller någon annan tjänstelevererande mellanhand avbryter användning som påstås göra intrång i mönsterrätten (föreläggande om avbrytande), om det inte kan anses oskäligt med hänsyn till rättigheterna för den person som påstås ha gjort intrång i mönsterrätten eller med hänsyn till mellanhänders eller mönsterrättsinnehavares rättigheter.

Innan talan enligt 35 § väcks kan den domstol som avses i denna paragraf på yrkande av innehavaren av mönsterrätten meddela ett föreläggande om avbrytande, om förutsättningar enligt 1 mom. finns för det och om det är uppenbart att mönsterrättsinnehavarens rättigheter annars allvarligt äventyras. Domstolen skall bereda den mot vilken föreläggande begärs och den som påstås göra intrång i mönsterrätten tillfälle att bli hörda. I övrigt tillämpas 8 kap. i rättegångsbalken på behandlingen av ärendet. Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av detta moment förfaller, om inte talan enligt 35 § väcks inom en månad från föreläggandet.

Domstolen kan på begäran meddela det föreläggande om avbrytande som avses i 2 mom. interimistiskt utan att höra den som påstås ha gjort intrånget, om ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver det. Föreläggandet är i kraft tills något annat bestäms. Den som påstås ha gjort ett intrång skall utan dröjsmål efter att föreläggandet har meddelats beredas

tillfälle att bli hörd.

Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av denna paragraf får inte äventyra tredje mans rätt att sända och ta emot meddelanden. Ett föreläggande om avbrytande träder i kraft när sökanden ställer en sådan säkerhet hos utmätningsmannen som avses i 7 kap. 16 § i utsökningslagen (37/1895), om inget annat följer av 7 kap. 7 § i rättegångsbalken.

Den som begärt föreläggande om avbrytande skall ersätta den som meddelats föreläggandet liksom också den som påstås ha gjort intrånget, vars anslutning har använts för att göra det påstådda intrånget i mönstret, för den skada som orsakas av att föreläggandet verkställs samt för kostnaderna i ärendet, om talan enligt 35 § förkastas eller föreläggandet om avbrytande förfaller med stöd av 2 mom. När en talan om ersättning av skada och kostnader väcks skall 7 kap. 12 § i rättegångsbalken iakttas.

36 a §

Domstolen kan i ett tvistemål som gäller intrång i en mönsterrätt på yrkande av käranden ge denne tillstånd att på svarandens bekostnad vidta lämpliga åtgärder för att sprida uppgifter om en laga kraft vunnen dom i vilken svaranden har konstaterats ha gjort intrång i en mönsterrätt, om inte spridningen av uppgifterna har begränsats i någon annan lag. Vid prövningen av om tillstånd skall ges och om innehållet i det skall domstolen beakta den allmänna betydelsen av offentliggörandet, intrångets art och omfattning, de kostnader som offentliggörandet medför och andra motsvarande omständigheter.

Domstolen fastställer ett maximibelopp för de skäligen kostnader för offentliggörande som svaranden skall ersätta. Käranden skall offentliggöra uppgifter om domen inom en av domstolen utsatt tid räknat från den tidpunkt då den laga kraft vunna domen gavs. Rätten att få ersättning för kostnaderna går i annat fall förlorad.

Denna lag träder i kraft den 200 .

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

Denna lags 35 a § tillämpas också på tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande.

På tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 36 a § i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.

9.

Lag**om ändring av lagen om nyttighetsmodellrätt**

I enlighet med riksdagens beslut
 fogas till lagen den 10 maj 1991 om nyttighetsmodellrätt (800/1991) nya 36 a och 38 a §
 som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

36 a §

När domstolen behandlar talan enligt 36 § kan den på yrkande av innehavaren av en nyttighetsmodellrätt vid vite förordna att administratören av en sändare, server eller någon annan sådan anordning eller någon annan tjänstelevererande mellanhand avbryter användning som påstås göra intrång i en nyttighetsmodellrätt (föreläggande om avbrytande), om det inte kan anses oskäligt med hänsyn till rättigheterna för den person som påstås ha gjort intrång i mönsterrätten eller med hänsyn till mellanhänders eller nyttighetsmodellrättsinnehavarens rättigheter.

Innan talan enligt 36 § väcks kan den domstol som avses i denna paragraf på yrkande av innehavaren av nyttighetsmodellrätten meddela ett föreläggande om avbrytande, om förutsättningar enligt 1 mom. finns för det och om det är uppenbart att nyttighetsmodellrättsinnehavarens rättigheter annars allvarligt äventyras. Domstolen skall bereda den mot vilken föreläggande begärs och den som påstås ha gjort intrång i en nyttighetsmodellrätt tillfälle att bli hörda. I övrigt tillämpas 8 kap. i rättegångsbalken på behandlingen av ärendet. Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av detta moment förfaller, om inte talan enligt 36 § väcks inom en månad från föreläggandet.

Domstolen kan på begäran meddela det föreläggande om avbrytande som avses i 2 mom. interimistiskt utan att höra den som påstås ha gjort intrånget, om ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver det.

Föreläggandet är i kraft tills något annat bestäms. Den som påstås ha gjort ett intrång skall utan dröjsmål efter att föreläggandet har meddelats beredas tillfälle att bli hörd.

Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av denna paragraf får inte äventyra tredje mans rätt att sända och ta emot meddelanden. Ett föreläggande om avbrytande träder i kraft när sökanden ställer en sådan säkerhet hos utmätningssmannen som avses i 7 kap. 16 § i utsökningsslagen (37/1895), om inget annat följer av 7 kap. 7 § i rättegångsbalken.

Den som begärt föreläggande om avbrytande skall ersätta den som meddelats föreläggandet liksom också den som påstås ha gjort ett intrång, vars anslutning har använts för att göra det påstådda intrånget i nyttighetsmodellrätten, för den skada som orsakas av att föreläggandet verkställs samt för kostnaderna i ärendet, om talan enligt 36 § förkastas eller föreläggandet om avbrytande förfaller med stöd av 2 mom. När en talan om ersättning av skada och kostnader väcks skall 7 kap. 12 § i rättegångsbalken iakttas.

38 a §

Domstolen kan i ett tvistemål som gäller intrång i en nyttighetsmodellrätt på yrkande av käranden ge denne tillstånd att på svarandens bekostnad vidta lämpliga åtgärder för att sprida uppgifter om en laga kraft vunnen dom i vilken svaranden har konstaterats ha gjort intrång i en nyttighetsmodellrätt, om inte spridningen av uppgifterna har begränsats i någon annan lag. Vid prövningen av om tillstånd skall ges och om innehållet i det skall domstolen beakta den allmänna betydelsen av offentliggörandet, intrångets art och omfattning, de kostnader som offentliggörandet medför och andra motsvarande omständigheter.

Domstolen fastställer ett maximibelopp för de skäliga kostnader för offentliggörande som svaranden skall ersätta. Käranden skall offentliggöra uppgifter om domen inom en av domstolen utsatt tid räknat från den tidpunkt då den laga kraft vunna domen gavs. Rätten att få

ersättning för kostnaderna går i annat fall förlorad.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Denna lags 36 a § tillämpas också på tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande.

På tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 38 a § i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.
